

Koronavírussal fertőzötteknek és családtagjaiknak nyújtott egészségügyi szolgáltatás

Orvosi ellátás és betegállomány

Fotó: Nagy Tibor

Napról napra magasabb a koronavírussal fertőzöttek száma, ezzel arányosan nő a káosz is az érintettek körében. A munkavállalók és munkáltatók számára sem egyértelmű a betegség idejére szóló túlbonyolított igazolások beszerzésének útja. Az RMDSZ Maros megyei parlamenti képviselőjét, dr. Vass Levente egészségügyi szakpolitikust arra kértük, tájékoztasson a koronavírussal fertőzött, kórház-

ban kezelt betegek vagy az otthoni elkülönítésben lévő tünetmentes biztosítottak számára nyújtott orvosi szolgáltatásokról, mindenekelőtt a betegszabadság megszerzéséről.

Szer Pálosy Piroska

(Folytatás a 4. oldalon)

Újabb települések kerültek vörös besorolásba

Ezen a héten másodszor értesítette a lakosságot a megyei katasztrófavédelmi bizottság a RoAlert rendszer révén arról, hogy egyes közigazgatási egységekben új óvintézkedések lépnek életbe, miután a koronavírussal fertőzöttek lakossági aránya azokon a településeken meghaladta a három ezreléket: hétfőn Vajdaszentivány és Kutyfalva került a vörös övezetbe, szerda délután Maroskece és Nyáradremete községeket is ide sorolták.

2.

Érdeemes a nemzeti ügyet képviselni!

Második mandátumért indul a decemberi parlamenti választásokon Kulcsár-Terza József, a Magyar Polgári Párt politikusa, aki az RMDSZ és a Magyar Polgári Szövetség közötti megállapodás nyomán, a magyar-magyar összefogás eredményeként került az RMDSZ Maros megyei képviselői listája második helyére.

4.

Semmelweis Ignác és Bolyai János kora

Vajon napjainkban is érvényes a meg nem értett zsenire vonatkozó Bolyai-jelenség Marosvásárhelyen, avagy a Semmelweis-jelenség Magyarországon? Ha ma élne, ha közöttünk alkotnának, vajon megértenénk-e őket? Vagy éppen úgy ott lennének a fiatalon elhunytak listáján? És egyáltalán megértjük-e a hozzájuk hasonlóan gondolkodókat?

15.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Szirmok, fények, kérdőjelek

Nagy Székely Ildikó

A régóta emlékezőnek, az eltávozottai hiányát tompán, szeliden, időhegek alatt érzékelőnek simogató, gyertya- és gesztenyeillatú ünnep november első estéje. Lélekerősítő vándorlás az időben pillanatképek, tekintetek, hangok nyomában, amelyekre, ha ráélsz, pár percre, félórára bekövetkezik a csoda, a jelen ködkabátján átragyogó találkozás. Az új veszteség terhe alatt görnyedő azonban, a szívre, lélekre nehezedő, szürös fájdalommaszk alatt aligha – vagy csak töredékében – éli át mindenszentek időn és téren kívüli békéjét, vigasztalását.

A katolikus egyház ezt a napot – az üdvözült lelkek emlékünnepe – különválasztja a 2-ai halottak napjától, amit az elhunyt, de az üdvösséget még el nem nyert hívekért tartanak. Az idei novemberkezdes hangsúlyosabban szól róluk – az új veszteségekről, a friss családi tragédiákról –, mint az elmúlt fél évszázadban bármikor. Mintha újra háború sepegt volna végig az öreg kontinensen és azon is jóval túl. Kísértetiesen emlékeztet erre az állapotra a búcsúvétel lehetetlensége, az elhantolás, hamvasztás személytelensége és az áldozat után maradt űr. A váratlanul támadt hiány, ami bizonyára elviselhetetlenebb, mint a világiárvány előtti békeidőben, amikor egyházi szertartás, templomi ének, virágok, koszorúk és együttérző

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER
30., péntek
A Nap kel
7 óra 2 perckor,
lenyugszik
17 óra 10 perckor.
Az év 304. napja,
hátravan 62 nap.

IDŐJÁRÁS
Esős idő
Hőmérséklet:
max. 12 °C
min. 6 °C

Isten éltesse!
Ma ALFONZ,
holnap FARKAS napja.
FARKAS: régi magyar férfi-
név.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. október 29.

1 EUR	4,8747
1 USD	4,1588
100 HUF	1,3220
1 g ARANY	251,2556

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker LOTÓ
40 LOTÓ

32, 7, 5, 29, 14 + 14 NOROC PLUS: 5 1 6 8 8 5
7, 24, 21, 27, 6, 28 SUPER NOROC: 954071
4, 18, 31, 8, 38, 42 NOROC: 4 6 1 5 3 5 7

Megyei hírek

Felsővárosi reformációi istentiszteletek

Október 31-én, szombaton délelőtt 11 órai kezdettel a marosvásárhelyi felsővárosi református templomban (December 22. utca 49. szám) Benkő Mihály lelképásztor hirdert igét. Fellep a gyülekezet Chorál kórusa Szakács Zoltán karnagy vezetésével. Az esti 6 órai zenés áhítat keretében Nagy Krisztina, a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémia 9. osztályos diákja előadásában elhangzik Johann Sebastian Bach E-dúr prelúdium és fűgája, majd Az Ige testté lett! címmel dr. Ábrám Zoltán egyetemi tanár tartott vetített képes előadást.

Szombaton is várják a véradókat

A Marosvásárhelyi Regionális Vértranszfúziós Központban október 31-én, szombaton 7.30–13 óra között várják azokat a véradókat, akiknek hétköznapokon munkájuk vagy egyéb elfoglaltságuk miatt nem áll módjukban megjelenni. Továbbra is nagy szükség van véradókra – áll a regionális központ közleményében.

Bezár az ócskapiac

A marosvásárhelyi katasztrófavédelmi bizottság október 28-i ülésén azt a határozatot hozta, hogy az ócskapiac, valamint a Mircea Birău fedett uszoda meghatározatlan időre bezár. Utóbbi esetben az intézkedés nem vonatkozik a leigazolt sportolókra, ők a járványügyi előírásokat betartva továbbra is használhatják az uszodát. A döntést az új koronavírussal megfertőződött személyek számának megugrása miatt hozta a bizottság.

Segítség karanténban lévőknek

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal a szociális igazgatóságon keresztül, a 725/2020-as számú rendelet előírásainak megfelelően élelmet biztosít a házi elkülönítésben levő és a Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság nyilvántartásában szereplő kiszolgáltatót személyek számára (a 18/2017-es sürgősségi kormányrendelet 7. cikkelyének 2. bekezdése szerint), a házi elkülönítés/karantén 14 napos időtartamára, a SARS-COV-2-vírus terjedésének korlátozása érdekében. Bővebb tájékoztatás a szociális igazgatóságon, a 0365/430-859-es telefonszám 103-as mellékállomásán kérhető.

Székhelyigénylők figyelmébe

Azok a civil szervezetek, politikai alakulatok és közzintézmények, amelyek székhelyet igényelnek Marosvásárhelyen, november közepéig, 15-ig iratkozhatnak fel a 2021-re vonatkozó prioritási listára. Azok a kérelmezők, akik az előző években is igényelték helyiséget, és szeretnének felkerülni a prioritási listára, ugyancsak kötelesek megjelenni az iratcsomó frissítése céljából. A típuskérvényeket a 10-es irodából (földszint) lehet beszerezni.

Csendőrségi állásokra toboroznak

A marosvásárhelyi Ferdinánd király mobil csendőralakulat személyzetet alkalmaz november 8-ától külső forrásból ideiglenes jelleggel, a veszélyhelyzet idejére. 33 betöltetlen állásba várják azokat a jelentkezőket, akik eleget tesznek a követelményeknek. Bővebb felvilágosítással a www.jandarmeriamobilamures.ro honlapon szolgálunk.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Újabb települések kerültek vörös besorolásba

A mikházi ideggyógyászati központban alakult ki fertőzési góc

Fotó: Gligor Róbert László/archív

Ezen a héten másodszor értesítette a lakosságot a megyei katasztrófavédelmi bizottság a RoAlert rendszer révén arról, hogy egyes közigazgatási egységekben új óvintézkedések léptek életbe, miután a koronavírus fertőztek lakossági aránya azokon a településeken meghaladta a három ezreléket: **hétfőn Vajdaszentivány és Kutyalva került a vörös övezetbe, szerda délután Maroskece és Nyáradremete községeket is ide sorolták.**

Nyáradremete polgármestere megkeresésünkre elmondta: tudomásul vették, hogy ebbe a besorolásba kerültek, de az ő számadataik szerint még nem állt ott a helyzet. Mivel a megyei közegészségügyi igazgatóságtól nem kapták meg rendszeresen a számadatokat, innen adódhat az eltérés – véli *Magyari Péter*. Tudomása szerint tizenkét beteg van a községben, ebből egy a mikházi ideggyógyászati intézmény bentlakója, illetve tizenegy községbeli lakó. A fertőzöttek szinte kivétel nélkül a mikházi intézet dolgozói, ott van fertőzési gócpont. Az alkalmazottakat minden szerdán tesztelik, így az is lehet, hogy az e heti vizsgálatok eredményei mást mutatnak, és előbb-utóbb újvörös besorolásba kerülhet volna a község. Az eddigi fertőzöttek mind tünetmentesek, és jól vannak, otthon voltak elkülönítésbe (és ezáltal családtagjaik is kétéhetes karanténba kerültek). Egy személyt szállítottak kórházba tüdőgyulladásal: ő már előzőleg is beteg volt, otthon kezelte magát gyógyszerrel, csak néhány nap múlva fordult orvoshoz. Marosvásárhelyen végzett első tesztje szerint koronavírussal fertőzött, ezért a segesvári kórházba szál-

lították, ahol a második tesztje negatív lett. Az előjáró szerdán beszélt az illetővel telefonon: ha a pénteken elvégzendő tesztje is negatív eredményt mutat, a jövő héten hazatérhet a kórházból.

Az új besorolásról szóló értesítést szerda este kapta meg Nyáradremete község, a polgármester szerint csütörtökön reggel elrendelték az arcot eltakaró védőmaszk kötelező viselését, a vendéglátóegységeket értesítették, hogy csak kinti teraszokon szolgálhatnak fel ételt-italt, míg a szállók csak az elszállásolt vendégeket szolgálhatják ki éttermeikben. Természetesen az új besorolással a község tanintézményeiben is beszüntették az iskolalátogatást, és teljesen áttértek a távoktatásra. A jelenlegi helyzet leghamarabb november 11-e után változhat jó irányba, ha az esetszám addig nem nő.

A polgármester szerint többen fordultak a községhezához kérdésekkel, hiszen a községben infrastrukturális beruházások (csatornázás, útépítés) zajlanak, a cégek pedig tanácsstalanok, hiszen a kemény fizikai munkát nehezen lehet maszkban végezni. A községvezető szerint a fertőzöttségi arányt nemcsak a lakosságra, hanem a népsűrűsége vetítve is kellene vizsgálni, hiszen egy nagyvárosi lakónegyed tömbházában sokkal nagyobb a fertőzési lehetőség, mint egy falusi környezetben, ahol kevesebbet és ritkábban találkoznak az emberek, itt jóval kisebb a lehetőség, hogy zsúfolt környezetbe kerüljenek a lakosok. A Maros megyei katasztrófavédelmi bizottság szerdai 40. számú határozata értelmében Maros megyében 16 közigazgatási egység vörös, 42 sárga, 44 pedig zöld jelzésű. (gligor)

Az idén másképpen ünnepel a Bernády Ház

Huszonhárom éve október végén a Bernády Napok rendezvénysorozata hoz pezsgést Marosvásárhely kulturális életébe. Diákvetélkedőktől zsúfolt termű gálaelőadásig sok vonzó eseményt kínál ilyenkor minden korosztálynak. A hagyományt meghonosító Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány az idén is gazdag programmal készült, annál is inkább, mivel jubilál a Bernády Ház, negyedszázada nyitotta meg kapuit a közönség előtt. A kuratórium ezt is ünnepelni kívánta. A pandémia azonban közbeszólt, folyamatosan módosítani kellett a terveket. A járvány kiterjedése, a járványügyi helyzet súlyosbodása miatt végleg le kellett mondani a

nyilvános rendezvényekről. A Bernády Napok idén elmarad, jövőre remélhetőleg visszatérhetünk a régi rékvágásba.

A mostani évfordulót, a Bernády Ház 25 esztendejét virtuálisan köszönti a kuratórium. Videós összeállítás, online visszatekintés mutatja fel a népszerű kulturális központ negyedszázadát. Sok arc és esemény felvillan az Izsák Ildikó, Barabási Ede készítette filmben, számosan megszólalnak, és méltatják a marosvásárhelyi magyarság közkedvelt művelődési hajlékát.

A filmet október 31-én, szombaton este 21 órától lehet megtekinteni az Erdélyi Magyar Televízió adásában.

A pénz és a nők – az Erdély TV műsorában

A nők és a pénz viszonyáról számtalan elmélet létezik. Gyakran mondják, hogy a nők nem bánnak igazán jól a pénzzel, kifolyik a kezük közül, és hogy olyan férfiakat választanak társnak, akik anyagilag jól szituáltak. Az egyértelmű, hogy a két nem képviselői egészen másképp működnek e tekintetben is, de talán hiba lenne tipikus női viselkedési minták alapján eldönteni, hogy valóban alkal-

matlanok-e a nők arra, hogy jól bánjanak a pénzzel vagy sem. Ennek jár utána Kurta Kinga vendégeivel: Székely Blanka televíziós újságíróval, Forró-Erős Gyöngyi pszichológussal, mentálhigiénés szakemberrel és Csata Edit közigazdász, pénzügyi tanácsadóval. Nőszemközt ma este 8 órától az Erdélyi Magyar Televízió képernyőjén és Facebook-oldalán!

Terrortámadás Nizzában

Az iszlamofasizmus újabb áldozatai

Késes támadás történt a nizzai Notre-Dame templomnál. A város polgármestere, Christian Estrosi nyilatkozata szerint két embert megölt, egyet súlyosan megsebesített a támadó, de később a francia lapoknak a rendőrség megerősítette, hogy a harmadik áldozat is meghalt.

A Reuters hírügynökség rendőrségi forrásokra hivatkozva arról írt, hogy az áldozatok egyikét, egy nőt állítólag lefejeztek, és a polgármester is arról beszélt, hogy a bazilikában talált áldozattal ugyanúgy végeztek, mint a Párizs elővárosában október 16-án meggyilkolt tanárral, Samuel Patyval. A Le Monde nem lefejezésről ír, hanem arról, hogy az első áldozatnak elvágta a torkát.

A lap azt írja, egy nőt és egy férfit a bazilikában ölt meg a támadó, a harmadikat, ugyancsak egy nőt, a bazilika előtti bárban támadta meg az elkövető, az áldozat ott keresett menedéket. Az elkövetőt a rendőrség ártalmatlanította (lelőtték) és őrizetbe vette, a férfit a helyszínen elsősegélyben részesítették, majd egy kórházi intenzív osztályra szállították.

A történetek miatt Franciaországban a legmagasabb szintre emelték a terrorkészültséget.

Christian Estrosi polgármester megerősítette, hogy terrortámadásról van szó, mind mondta, a tettes az Allah akbar kifejezést kiáltozta. A polgármester úgy véli, az iszlamofasizmus szedi az áldozatait.

Forrás: Christian Estrosi Twitter-oldala

Pénzjutalmat kapnak a csecsen szülők, akik Mohamednek nevezik el gyerekeiket

Pénzjutalmat kapnak azok a szülők, akik a Csecsen-földön csütörtökön születő gyermeküket Mohamed, a próféta valamelyik családtagja vagy harcostársa tiszteletére nevezték el – közölte Ahmed Dudajev, az Oroszországhoz tartozó dél-kaukázusi köztársaság tájékoztatói és sajtóügyi minisztere szerdán az Instagramon.

Dudajev videóüzenetében elmondta, hogy a köztársaság vezetője, Ramzan Kadirov kezdeményezésére 100 ezer rubelt kapnak az apjáról, Ahmat Kadirovról elnevezett regionális társadalmi alaptól azok a szülők, akik a csütörtök nulla órától éjfélig világra jövő gyermeküket a próféta, a családtagjai, a feleségei vagy legszorosabb követői után nevezik el. A miniszter fel is sorolta a választható személyneveket.

Csecsen-föld első embere kedden a Telegram-csatornáján arra szólította fel Emmanuel Macron francia elnököt, hogy hagyjon fel a Mohamed-karikatúrák publikálásának támogatásával. Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője szerdán felhívta

az újságírók figyelmét arra, hogy Oroszország külpolitikáját az államfő, nem pedig a regionális vezetők határozzák meg.

Kadirov ezzel kapcsolatban a közösségi médiában megjegyezte, hogy muzulmánként, nem pedig politikusként fejtette ki véleményét a francia hatóságokról, amit hívó minőségében kész akár ezerszer is megismételni. Hozzátette, hogy álláspontja kimondásáért kész lemondani tisztségéről, vállalni a szenvedést, sőt a halált is.

„De némán figyelni azt, ahogy az istentelének kigúnyolják a vallást, nem tudom és nem fogom” – írta Kadirov.

Október 16-án egy moszkvai születésű, Franciaországban menekültstátust kapott 18 éves csecsen azért fejezte le Párizs közelében Samuel Paty tanárt, mert a szólásszabadságról tartott óráján Mohamed-karikatúrákat mutatott a diákjainak. Búcsúztatóján Macron államfő azt mondta, Franciaországban ezután is lehet a karikatúrákat publikálni, és az ország megvédi világi értékrendjét a radikális iszlámmal szemben. (MTI)

Ország – világ

Közel 6500 új koronavírus-fertőzött

Itthon csütörtök óta tovább nőtt az intenzív ellátásra szoruló koronavírus-fertőzöttek száma, 861-ről 868-ra. Az elmúlt 24 órában 83 beteg hunyt el, és a legtöbb napi esetet azonosították a járvány kezdete óta: 6481 új fertőzést jegyeztek, ez ezerrel több a tegnapiénál. 36.169 teszt eredményét dolgozták fel, ez nagyságrendileg azonos az egy nappal korábbi mennyiséggel. Az elmúlt két héten azonosított fertőzéseket ezer lakosra vetítve ez a mutató Kolozs megye után Szilágy megyében is meghaladta a 4 ezreléket; 3 ezrelék fölött van Fehér, Hargita, és Temes megyében, valamint a fővárosban. (RRA)

368 településen az esetszám átlépte a 3 ezreléket

Szerda estig 368 településen érte el az utóbbi 14 nap során regisztrált koronavírusos esetek aránya a 3 ezreléket – közölte Raed Arafat belügyi államtitkár. Ezekben a településeken kötelező a maszkviselés zárt és szabadtéren egyaránt, felfüggesztették a színházak, mozik, előadótermek tevékenységét, és az iskolák online oktatásra tértek át. Az államtitkár azt is elmondta: jövő hét elején 43 ezer antigénteszt érkezik az országba. Ludovic Orban kormányfő hozzáfűzte a szerda esti kormányülésen, hogy ezeket a teszteseteket az iskolákban, óvodákban és időskotthonokban kell felhasználni olyan személyek tesztelésére, akiken a koronavírussal való fertőzöttség tünetei jelentkeznek. (Agerpres)

Öt év börtönbüntetésre ítélték Bogdan Olteanut

Jogerősen 5 év letöltendő szabadságvesztésre ítélte csütörtökön a bukaresti ítéltábla Bogdan Olteanut befolyással való üzérkedés miatt. A képviselőház volt elnökét alapfokon tavaly decemberben ítélte el 7 évre a bukaresti törvényszék. Ezt az ítéletet most az ítéltábla 5 évre csökkentette. Bogdan Olteanut 2016 októberében állította bíróság elé a korrupcióellenes ügyészség (DNA). A vád szerint a képviselőház nemzeti liberális párti elnökéként Olteanu 2008 júliusa és novembera között kampánytámogatást és egymillió eurót kért és kapott Sorin Ovidiu Vintu üzletembertől, hogy befolyása révén elérje Liviu Mihaiu kinevezését a Duna-delta kormányzó-jává. Olteanu közbenjárására 2008. szeptember 18-án Mihaiut kinevezték a tisztségbe. (Agerpres)

Szirmok, fények, kérdőjelek

(Folytatás az 1. oldalról)

gyülekezet segítette a gyász elfogadását, és nem pusztán tehetetlenül dübörgő gondolatok kerestek homályos kérdésekre – talán nem is létező – magyarázatot.

*

Ilyenkor, világitás előtt mindig betérnek hozzánk melegedni a pár nap múlva temetőkeri fagyba költöző kriptantémok. Méltóságos némasággal szívják magukba az otthon fényeit, amivel aztán gyermekkorom szelíd öreit, anyai nagyszüleimet megajándékozom. Ezt kapják tőlem évről évre, emlékeztetőül egykori és mostani önmagamra és arra, akik egykor ők is voltak. Ezt és a piros-fehér, apró gyertyasereget, ami fiam ügyességének köszönhetően védelmezően ragyogja majd körbe az álomba szenderülő szirmokat. Háromgenerációs – és egyben háromtagú – kicsi családunk életében közel másfél évtizede állandó és biztos pont ez az este. A kincsként őrzött és a meseként hallott történeteké, a tiszteletadásé, az imé, és igen... a hazafelé vezető séta vidámságáé, a nevetésé, kergetőzésé. Az életé. Mert mindenszentek és halottak napja nemcsak eltávozott szeretteinkről szól, hanem rólunk, ittmaradtokról is. Az egymásba kapaszkodásról, összetartozásról. Mindarról, amit mostani, önmagából kifordult világunkban egyre inkább tilossá válik fizikai valóságában megtapasztalni, de lélekben átélni annál szükségesebb.

Úgy gondolom, a láthatatlan ellenség ezen a november elsején jelentősen megfosztja szürkület utáni fényeitől a temetőket. Amint a médiában is elhangzott, megfogalmazódott, a tömeg elkerülése érdekében jobb is más napra időzíteni a világitást. De aki mégis ezen az estén – vagy bármelyik másikon – kimegy eltávozott szeretteihez, talán gyűjthetna egy kis „világot” a legközelebbi, fénytelen síron is. Így mégiscsak beragyoghatná valami földi világon túli, legyőzhetetlen szépség emlékeztetünk oltárait.

Orvosi ellátás és betegállomány

(Folytatás az 1. oldalról)

A tünetmentes vagy a koronavírus-fertőzés enyhébb formáival küzdő pácienseket, akiket nem kell kórházba utalni, a családorvosok felügyeletére bíznák. Erről a kormány sürgősségi rendeletet fogadott el múlt heti ülésén, mely a 2020. évi 136-os számú törvényt, valamint a 2005. évi 158-as számú kormányrendeletet egészíti ki és módosítja.

Előjáróban az egészségügyi szakember hangsúlyozta annak fontosságát, hogy akár tünetmentes, akár a koronavírus súlyosabb formájával kórházban kezelik a beteget, a családorvosot kell értesíteni, és felvilágosítást kérni tőle a betegszabadságot és táppénzt illetően.

A telemedicina eszközeit használva

Az otthoni elkülönítésben lévő páciensek az őket monitorozó családorvostól kapnak betegszabadságot, állapotuk függvényében. A családorvosoknak ezért a szolgáltatásért az Országos Egészségbiztosító Pénztár (CNAS) 105 lejt juttat minden egyes igazoltan Covid-19-ben szenvedő beteg után. Ennek fejében online, a telemedicina révén vagy telefonon követhetik a pozitív betegek egészségi állapotát.

Az a személy, aki esetében a közegészségügyi igazgatóság (DSP) elrendeli a karantént, mivel fertőzött egyénnel érintkezett, és ún. kontakt személynek számít, vagy vörös zónából érkezett, szintén a családorvostól kap betegszabadságot a DSP által kiállított dokumentum alapján. Múlt héten a kormány olyan sürgősségi rendeletet fogadott el, amely a COVID-19-ben szenvedő biztosított betegek, valamint a fertőzést gyanúsak számára egyaránt garantálja az orvosi ellátáshoz és betegszabadsághoz való hozzáférést, függetlenül attól, hogy kórházban vagy otthon kezelik.

Pozitív teszttel 14 nap és 100%-os bér jár

– Az alkalmazásban lévő tünetmentes, de a pozitív teszteredmény miatt otthoni elkülönítésben lévő keresőképtelen személyek mikor tehetik meg, és milyen utat kell bejárni ahhoz, hogy fizetett betegszabadságot kapjanak?

– Ha valaki influenzára utaló panaszokkal hívja fel a családorvost, két forgatókönyv lehetséges. Amennyiben a családorvos szakértelme és tapasztalata alapján úgy ítéli meg, hogy nincsenek koronavírusra utaló tünetek, a beteg számára legtöbb 10 nap betegszabadságot írhat ki azon a napon, amikor a beteg öt panaszával telefonon megkereste. Amennyiben a vele egy háztartásban élő családtag, hozzátartozó is hasonló tünetekről számol be, a Covid-tesztől függetlenül számára is legtöbb 10 nap betegszabadságot írhat fel a családorvos. A COVID-19-betegség visszaigazolása nélkül otthon töltött időszakra az egészségbiztosító a bér 75%-át fizeti. Az alkalmazásban lévő tünetmentes, de a pozitív Covid-teszt miatt otthoni elkülönítésben lévő személyeknek is a családorvosok bocsátanak ki betegszabadságot a karantén 14 napjának idejére, ezek a betegek azonban már a bérük 100%-ában részesülhetnek.

– Mi a teendő, ha súlyosbodik az egészségi állapotuk?

– Amennyiben a családorvos úgy ítéli meg, hogy mégis el kell végeztetni a Covid-tesztet, a rendelet értelmében a beteghez kiszállnak a közegészségügyi igazgatóság munkatársai, és a fertőzést gyanús beteg mintavétele az otthonában vagy állandó tartózkodási helyén történik.

Kivételes esetekben rendelkezhetnek más helyszínről is, a részletek tisztázásával.

Az első tünetek megjelenésénél már koronavírus-fertőzés gyanújával otthon kell maradni a teszteredmény elvégzéséig és kézhezvételéig, nem lehet közösségbe menni. Ha az otthoni tartózkodás alatt nehézlégzés, légszomj vagy más, súlyosbodó tünet jelenik meg, a családorvos segítségét kell kérni, majd a tünetektől függően kórházba kerül a beteg, a mentő kihívásával.

– Mi az eljárás, ha eltelik néhány nap, és azt követően igazolódik be a fertőzés, visszamenőleg pedig általában nem lehet betegszabadságot kiírni?

– Ha pozitív lesz a teszteredmény, a családorvos utólag is kiállíthatja a betegszabadságot 14 napra, és az alkalmazott a bére 100%-át kapja.

– A pozitív teszttel rendelkező személy családtagja is házi karanténba kell vonuljon, az ő esetében mi az eljárás?

– Aki családtagja miatt otthoni karanténban kell maradjon, annak ellenére, hogy a saját tesztje negatív értéket jelez, 14 napra kiállítják a koronavírusos betegnek is járó papírt. Ezt azon a napon kell kiállítsa a családorvos, amikor a közegészségügyi igazgatósághoz való bejelentés megtörtént, és a DSP igazolta a beteg háztartásában levő státusát. A közegészségügyi igazgatóság által végzett anket során minden betegnek ajánlott, hogy hangsúlyozza, miszerint vele egy háztartásban él még egy munkavállaló, aki direkt kontaktak minősül.

Kórház utáni utógondozás

– A koronavírussal kezelt betegnek a kórházból való elbocsátása után is

Fotó: Nagy Tibor

többnyire folytatni kell a kezelést. Amennyiben nem a lakhelyén kezeltek, a táppénz kiírása végett melyik intézményhez fordulhat a beteg?

– A kórházból negatív Covid-teszttel elbocsátott gyengélkedő betegek a kilépővel kézbe kapott napokon túl is szüksége lehet további betegszabadságra. Azt azonban nem hosszabbíthatja meg a családorvos, hanem pneumofiziológus vagy a fertőzős szakorvos teheti meg. Függetlenül attól, hogy melyik település Covid-osztályán kezelték a beteget, a kórházi kiutalást követően ahol bejelentkeztek, ott kell az utógondozást végezzék és a páciens egészségi állapotát kövessék.

– Rendkívül kellemetlen és nehéz az ügyintézés olyan esetben, amikor a családtagok mindannyian kórházba kerülnek. A beteglap leadása online megoldható?

– A kórházban kezelt koronavírusos páciens hónap végi betegszabadságát elektronikus változatban el lehet küldeni a munkáltatónak, az eredetét majd utólag juttatják el. A kórházból való kilépés pillanatában vagy a hónap utolsó napján kiállítják a beteglapot. Ezt az intenzív osztály szakorvosával konzultálva a

belgyógyász vagy a tüdőgyógyász vagy más szakterület szakorvosa tölti ki. Az eljárás hasonló a balesetknél alkalmazotthoz, amikor az áldozat intenzív osztályon van, és nincs a közelben hozzátartozó, vagy az olyan műtéti beavatkozások esetén, amelyeket a hónap utolsó napján végeznek. A hónap utolsó két napjára a kórházban ápolat általában nem tudja beteglappal igazolni a betegségét, de utólag pótolni lehet a hiányosságait. Koronavírussal fertőzött beteg esetében a családorvos utólag is kiállíthatja a beteglapot, vagyis a 14 napos karanténidőszak lejártával a 14 napról beteglapot állíthatja ki. Ugyanakkor a munkáltató is felhívhatja a kórházat, ahonnan elküldhetik a beteglap elektronikus változatát.

Nem csodálkoznék, ha a családorvosi szövetség jogos nyomására újabb intézkedésekkel rukkolna elő a kormány ezen a területen is. Például jónak tartanám, ha minden családorvos rendelkezhetne hetente 3–4 tesztelési lehetőséggel, ezzel is segítve a náthás megbetegedések különböző formáinak biztos elkülönítését – fűzte hozzá dr. Vass Levente parlamenti képviselő.

Kulcsár-Terza József Érdemes a nemzeti ügyet képviselni!

Második mandátumért indul a decemberi parlamenti választásokon Kulcsár-Terza József, a Magyar Polgári Párt politikusa, aki az RMDSZ és a Magyar Polgári Szövetség közötti megállapodás nyomán, a magyar-magyar összefogás eredményeként került az RMDSZ Maros megyei képviselői listája második helyére.

Mózes Edith

Kulcsár-Terza József Forrás: polgaripart.ro

Kérdésünkre, hogy milyen tervekkel indul, azt válaszolta, hogy szeretné folytatni a munkát, amit négy évvel ezelőtt elkezdett.

– Azt gondolom, érdemes folytatni, a nemzeti ügyeket képviselni, mert ha nem is volt látványos eredmény, az ügy előremozdult. Természetesen elsősorban az autonómia ügyét említeném, de van emellett sok más is: a szimbólumok használata, a nyelvhasználat. És még számos kényes kérdés van. Itt Erdélyben sokszor érezzük úgy,

hogy másodrangú állampolgároknak tekintenek minket. De vannak ennél súlyosabb ügyek is, gondolok itt a Beke- és Szócs-ügyre, ami velünk történik, az több mint felháborító.

A továbbiakban elmondta, hogy azért is szeretné a négy éve elkezdett munkát folytatni, mert most már jobban átlátja a dolgok lényegét, és úgy gondolja, hogy Zakariás Zoltánnal, aki Hargita megyében indul, illetve az RMDSZ-frakcióval közösen eredményesek lehetnek. „Itt közös fellépésről van szó, csak akkor lesz eredmény”

– Mennyire sikerült a közös fellépést megvalósítani az első mandátumban, és mit vár a következő négy évtől?

– Azt gondolom, hogy sikerült, mert ha egy ügynek egyedül, esetleg ketten voltunk kezdeményezői, a teljes magyar frakció felvállalta az ügyet, és kiállt mellette. Mert itt nem egyik vagy másik képviselőről van szó, hanem a közös ügyről. Nem az a lényeges, hogy egy törvénytervezetet hányan írnak alá, hanem az, hogy hányan állnak ki mellette, és hányan szavazzák meg. Azt gondolom, hogy az RMDSZ-frakcióban sikerült egy jó munkaviszonyt kialakítani ennek kapcsán.

Többen megjegyezték, hogy most Maros megyei listán vagyok. Erre azt mondhatom, hogy éppúgy fogom képviselni a háromszékieket vagy a más székieket, és az egész erdélyi magyarságot. Teljesen mindegy, hogy milyen listán jutok be a parlamentbe. Ez volt az RMDSZ és a Magyar Polgári Párt és az Erdélyi Magyar Néppárt között az egyezség. Két helyben egyeztek meg, így kerültem én a Maros megyei listára.

MI TÖRTÉNT A TRIANON UTÁNI SZÁZ ÉVBEN!

Történelmi érdekességek

1920-tól napjainkig!

TRIANON 100

facebook.com/ezer100.ro

SZÍNES VILÁG

XVI. évf. 40. (735.) szám, 2020. október 30., péntek

Portugáliai kirándulás salamancai kitérővel

A Bento állomás váróterme

Fodor Lajos

(Folytatás múlt pénteki lapszámunkból)

Telik az idő, lassan a szálloda felé kell térnünk. A Sao Bento állomás útba esik. Hatalmas váróterme jellemző kék csempével van kirakva. Állítólag mintegy 20.000 csempé van a falakon. Én inkább elhittem, mint hogy megszámlálom. Egy egykori kolostor helyén áll, 1916-ban fejezték be. A csempék régi közlekedési módokat elevenítenek fel, és nagyban hozzájárulnak az állomás látogatottságához. Sokan vagyunk, szinte tele a nagy váróterem, de ahogy nézem, mindannyian csak nézelődnek, nem utazni jöttek. Mi is szétnézünk, aztán indulunk az I. Lajos (Dom Luis I.) híd felé. A hidat 1886-ban fejezték be. Gustave Eiffel is megpályázta építését, de végül Theophile Seyring tervei alapján építették meg. Hiába, van, mikor nem a név számít, hanem az érdem. Eiffel egy egyszintes híd tervét adta le, míg a jelenlegi kétszintes, és a megépítése után Porto jelképe lett. Valóban uralja az egész környéket.

Ahogy a híd felé közeledünk, hamar kiderül, hogy mintegy 20 emeletnyi szintkülönbség van közöttünk, mármint ahol mi állunk és ahol a híd van. Mivel gyalog kapaszkodtunk fel a dombra, úgy határoztunk, hogy lefelé kipróbáljuk a Guindais libegőt. A híd közel van

bad asztaltól jól lehet látni a hidat és a hajókat a Douro folyón. A sok járkálás, nézelődés után jó ülni, és elnézni a járókelőket. Tudjuk, nemcsak a vacsorát fogjuk fizetni, hanem a helyét is, ahol ülünk, de nagyon kellemes itt. Elfogyasztunk egy salátát, egy hallevest, egy-egy jellegzetes portugál süteményt és vizet összesen 34 euróért.

Nem is olyan rossz üzlet, Izlandon egy személyre való vacsora sem jött volna ki ebből.

A szálloda felé menet még egyszer elnézgetjük a Douro jobb partján levő házak, vendéglők sokaságát és a tarka tömeget. A sok látnivaló után jólesik a pihenés, másnapra is maradt néznie.

A rakpart környékén

18-22% alkoholtartalommal. A városka keskeny utcáin legalább 50 vállalat érleli a bort. A borpárlatot azért adják hozzá, hogy ne savanyodjon meg a szállítás alatt. Soha nem voltam borivó, a portóit sem kóstoltam. Ha azonban itt vagyunk, a hazájában, kár lenne nem kipróbálni. A Churchill's márkánál állapodunk meg, régi, semmitmondó kőépületben van, akárcsak a többi márká túlnyomó része. Az emeleten van a kóstolóterem, de mielőtt a portóihoz jutunk, végig kell járni a hatalmas raktárt, ahol emeletnyi hordót, illetve borospalackot tárolnak. Utána, a kóstolóteremben, ahol a kb. tíz asztalból három foglalt, mindenkinek kihoznak háromféle portóit. Vintage (évjárat), Aged Tawny (érlelt homokszínű) és Tawny (homokszínű) portóit. Az utolsóval kezdjük, mert, mint később kiderült, ez a legolcsóbb és a leggyengébb. Következett az érlelt, és végül az évjárat. Már nem emlékszem, melyik évjárat volt, de még én is, aki először ittam ilyen, éreztem a különbséget. Szerencsére csak háromfélét hoztak, mert utána így is éreztem, jó, hogy nem autóval mentünk, és nem kell vezetnem. Habár a bort nem szeretem, ez ízlett, a jó édes deszsertborra emlékeztetett az íze.

Lassan sétálunk visszafelé, hogy múltjon el a három pohár portói hatása, no meg erről az oldalról jobban lehet látni az óvárost. Mielőtt átmennénk a Dom Luis I. hídon, megvacsorázunk a Douro bal partján. Elég sokan vagyunk, de lehet látni, hogy idegenek vagyunk, és az ablak mellé ültetnek. Egy helyi különlegességet rendelünk, francezinhát, valami szendvicsféle, engem a pizzára emlékeztet.

(Folytatjuk)

A Dom Luis I. híd a libegőről... a jellegzetes hajókkal

hozzá, és a libegőről jobban lehet látni, milyen hatalmas.

Dél már régen elmúlt, de az este még messze van, úgyhogy nem tudjuk, késő ebéd vagy korai vacsora mellé ülünk le a híd közelében. Az idő kellemes, s a vendéglő sza-

Másnap, kiadós reggeli után, irány Vila Nova de Gaia a Douro bal partján. Ez tulajdonképpen a portói bor szülővárosa. Habár 1987 után máshol is készítenek ilyen, a nagy részét azóta is itt gyártják. A portói tulajdonképpen egy borpárlattal felerősített bor,

Porto, Vila Nova de Gaia felől, a hatalmas püspöki palota, balra pedig a Sé dupla tornya

A természet kalendárium (CDXXXIV.)

Kiss Székely Zoltán

Vénasszonyok nyara. Október vége. Utolsó napja **Szent Wolfgangé**. Regensburg bencés püspöke **Szent István** feleségének, **Boldog Gizellának** volt a nevelője. 971 táján hazánkban is járt. Tisztelete az egész Német-Római Birodalmat, de hazánkat is meghódította. Talán ez is hozzájárult, hogy a név magyar megfelelője, a totemisztikus ősi magyar Farkas személynév régebben kedvelt volt tájainkon. Az öreg **Bolyai** is ezt a nevet viselte. A név őse az etruszk pásztoristen, Luperkus, a Farkasűző lehetett. Az állatmesékben csúfosan leszerelő farkas jelzői – bestye, csikasz, ordas, toportyán – babonás rettegésről árulkodnak. A pásztozombernek persze ellensége, rendszerint azonban csak télen, „farkasordító” hidegben, amikor a ragadozó a saját vadászterületén nemigen talál élelmet. Nem annyira kártékony, hogy ez kielégítően megmagyarázná azt a dühöt és félelmet, amivel az ember módszeresen irtotta, ahol érte. **Petőfi Sándor** 1847-ben kelt **A farkasok dala** versében a szabadság jelképévé magasztosul:

*Süvölt a zivatar
A felhős ég alatt,
A tél iker fia,
Esző és hó szakad.*

*Kietlen pusztaság
Ez, amelyben lakunk;
Nincs egy bokor se', hol
Meghúzhatnók magunk.*

*Itt kívül a hideg,
Az éhség ott belül,
E kettős üldözünk
Kínöz kegyetlenül;*

*S amott a harmadik:
A töltött fegyverek.
A fehér hóra le
Piros vérünk csepeg.*

*Fázunk és éhezünk
S átlóve oldalunk,
Részünk minden nyomor...
De szabadok vagyunk!*

Október vége egyben a **reformáció emléknapja** is. **Luther Márton** 1517. október 31-én függesztette ki a wittenbergi vártemplom kapujára 95 tézist, amelyeket a katolikus egyház megreformálása érdekében tett közzé. A pápai átkot követően **Bölcs Frigyes** szász választófejedelem védelme alatt élt Wartburgban. Nézetét az evangélikus, míg a nála is radikálisabb genfi reformátor **Kálvin János** tanai a református vallás alapját képezik.

*Cseng, zúg még a harangok öble,
A hang, távol, széthömpölyögve;
S mint szarvas a szép, hús forrásra:
Siet a nép a szent tornácba.
Betölti a pitvart, a házat,
Az arcokon hit és alázat...*

– írja a református lelkipásztor **Tompa Mihály** **A gyülekezetben**, s ezzel fejezi be:

*...add, hogy legyen hegy, völgy s barázda
Bőy áldással megkoronázva!
...És szerte, síkra, bércre tartván,*

*A nyáj mellett s az ekeszarván,
Erősen állnak...*

Illyés Gyula **A reformáció genfi emlékműve előtt** tisztelegve említi a kőborló hajdúk élére állt, Nyárádszeredában 1605. február 21-én Erdély, ugyanez év április 17-én Szerencsen Magyarország fejedelmévé választott **Bocskai Istvánt** is, aki úgy lett a reformáció védelmezője, hogy a **Habsburg**-uralom ellen vívott szabadságharcuk során seregéhez csatlakozott az idegen zsoldosok garázdálkodása és az erőszakos ellenreformáció miatt lázongó városi polgárság és a köznemesség, sőt a főnemesség jelentős része is.

Idén vasárnap lépünk az év utolsó előtti hónapjába, novemberbe. A kilencedik hónap volt a rómaiaknál. A „novem” a görög „enneva” származéka, ez viszont a „neosz-neá”-ból eredt, s ez „új, félig felnőtt, tapasztalatlan”-t jelent: kézzelfogható megjelölése a jobb kéz gyűrűsujjának.

November első három napja a keltáktól származó halottak kultuszát szolgálja.

November 1. volt a kelta év kezdete, amikor halotti áldozatokat hoztak az elhunytak tiszteletére. Amikor aztán a kelta elem a francia egyházban is megerősödött, a maguk ősi ünnepét áthozták a katolikus egyházi évbe is. A november elsejei mindenszenteket ünnepként Kr. u. 835 óta, a 2-án tartott halottak napját pedig 998 óta tartja meg az egyház: a Krisztus utáni 1000. évre várt világvége szorongásos hangulatában, amikor is a halandók iparkodtak az elhunytak szellemeivel jó barátságba kerülni. A gyertyák azért gyulladnak, hogy a szegény, fázós lelkek így melengethesék magukat, s azért a sírokon, hogy a lelkek visszatárljanak a sötétben, s ne nyugtalanítsák az élőket. Illetve a sírokat is rendbe hozni, némely vidékeken élelmet is helyeztek a sírokra, nehogy a lelkek bármiben is hiányt szenvedjenek, és „hazajárjanak”. Ezen a napon hosszan szólnak a harangok, hogy a harangszóval elfedjék a szellemek siránkozását. Itt szólal meg igazában az emberiség egész halálélelme, amely a mágikus koroknak egyik leghatalmasabb szellemi mozgatóereje volt.

Ezt a hangulatot örökli **József Attila** 1932-ben írt **Fák** című verse:

*Puha szántások esővert, leves
gerezdjei között
csüggedten várják a fák a sebes,
apadt mellű ködöt.*

*Sárga levelük lefele konyul,
törzsük vizes, ragyog.
Kisirtan állnak – gyorsan alkonyul
s e fák magányosok.*

*Még gallyas, vágatlan, sudár alak
mind: hántatlan dorong.
Fényes gyümölcsük helyén hallgatag,
zömök varjú borong.*

*Görcsösen fogja ijedt gyökereik
az elmálló talajt.
Nedvük sebesen kering, tüdejük
még zörren, még sóhajt.*

*Rügyre gondolnak mormolva e fák.
S a tág ég tiszta, nagy –
reggel az erkölcs hűvös, kék vasát
megvillantja a fagy.*

Az élet vénülő láza tombol

November antik jelképe a nyilazó nőrabló kentaur, a Nyilas. Mezőgazdasági munkák szerint ökrökkel szántó, vető, olajbogyót szüretelő, ló hajtotta olajpréssel dolgozó paraszt, disznókat makkoltató pásztor volt a helyi éghajlattól függően november jelképe. A hónap régi magyar neve nyilas hava, illetve a nyilas hónap első dekádjának legjelentősebb szentje után **Szent András hava** volt.

741-ben **III. Gergely** pápa november elsejét mindenszentek napjává nyilvánította. Megünnepléséről a legkorábbi emlék egy X. századi német misekönyv illusztrációja. A miniatúra a Bárányt imádó szentek és angyalok sorait ábrázolja. Mára a gyakorlatban halottak napjának vigíliája lett belőle.

*A tűzfalakra hűs ködöt
sír a november mélabúsan.
Emberfürtös villamosok
futnak a ködbe koszorúsan.*

*Mindszent-virágos ár sodor
s egy disztelen sír gondja éget:
ó, hogyha áthajtanám
koszorúval a messziséget.*

*Tudom, hogy vár ma, nő a köd,
nincs rajta rács, nincs rajta kőjegy.
Határon átkiáltanám:
ringasd szelíd karokkal, Őrhegy!*

– **Áprily Lajos** így emlékezik **Mindszent**-kor régi enyedi novemberekre –

*Körül az este glóriás:
ezernyi gyertya gyűl – s kilobban.
Ó alszik fénytelen tovább
a kergetőző évszakokban.*

*Hó villan. Vérszíves boglyót
fehérbe ejt a rózsza bokra.
Sirok között friss por szítál
a temetői nyúlnyomokra.*

*Aranybogár a bodzafán,
a csúcson villámok csatáznak.
Karó-dárdás teraszokon
asszonyok szólót karikáznak.*

*A sárga gesztenyés tövén
az élet ifjú láza tombol.
A labdázó fiúk zaját
szél hozza a kollégiumból.*

*S jönnek szirénás, vad szelek,
hogy fenn az új telet jelentsék.
Az én életem évszakos,
az ő évszaka: végtelenség.*

A halottak napja a tisztítóüzben szenvedő lelkek emléknapja. Elterjedt szokás szerint ezen az estén otthon is égett a gyertya, mégpedig annyi szál, ahány halottja volt a családnak.

*November szülötte, a temetőben
ringatózom megint, mint bölcsőben –
oh hegyi temetők,
a völgy fölé nagy állatként felállók,
hajóként ingók, büszkén messzeszállók
és elmarad a föld.*

– írja a 1902-ben e napon született **Illyés Gyula** 1943-ban a **Halottak napjában** –

*(...) Halottak napján jöttem én a földre
a szép hajóval. Izgatottan-félve
várom mindegyik év
tél-fordulóján, hogy visszajön értem,
jó fényesen, hogy fölvegye az éjben
elveszett gyermekét (...)*

A megholtak iránti kegyelet legvégső gyökérszállai a legmélyebb rétegbe nyúlnak le: ahol minden még alig egyéb, mint a hazajáró lelkek ki nem engedett haragjától való félelem. A megemlékezés kegyeletere erre borítja fátyolát.

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2020-ban, 98 évvel **Az egri csillagok** szerzőjének halála után.

Vénasszonyok nyara az Istenszéke alatt

Semmelweis Ignác és Bolyai János kora

Ábrám Zoltán

(Folytatás)

múlt pénteki lapszámunkból)

Bolyai-jelenség, Semmelweis-jelenség

A kérdésfeltevést folytathatjuk. Vajon napjainkban is érvényes a meg nem értett zsenire vonatkozó Bolyai-jelenség Marosvásárhelyen, avagy a Semmelweis-jelenség Magyarországon? Ha ma élne, ha közöttünk alkotnának, vajon megértenénk-e őket? Vagy éppen úgy ott lennének a fiatalon elhunytak listáján? És egyáltalán megértjük-e a hozzájuk hasonlóan gondolkodókat?

Egyáltalán mit nevezek Bolyai-jelenségnek, illetve Semmelweis-jelenségnek? Az időtálló Bolyai-jelenségre meglátásom szerint leginkább jellemző jegyek: fiatalkori csillogás, géniuszoknak kijáró értetlenség, visszahúzó élet és tragikus sors, szakmai féltékenységből alkotásának mellőzése, kényszerpályára való kényszerítés, művének mások általi felfedezése a halála után, a külső elismerést követő belső ráeszmélés: milyen jelentőset alkotott, késői büszkeség és mitikus kultusz. Emellett és ezzel szemben a Semmelweis-jelenség főbb ismérvei az alábbiak lennének: egyszerű dolgok és összefüggések éleslátása, nehézségek a bizonyított és nyilvánvalónak tartott igazság elismertetése terén, a ráció és a psziché belső és külső harca, az igaz útert a kollégák és a családtagok „feláldozása”, legfőképpen saját áldozatvállalás, a lelki-testi megpróbáltatások később nyerneket értelmet, a bűntudatra csak az utókor válaszol bűnvallással. Vagy azt is mondhatnánk, hogy miután mások „megelőzik”, és igazságot nyer, megkapja a neki megfelelő helyet a nemzet panteonjában.

Párhuzamos elemzés

Czeizel Endre genetikus végzettsége és a tehetség kibontakozása iránti érdeklődése okán a magyar tudósok és művészek életének kutatójává vált. Egy-egy speciális tehetségterület (tudomány, matematika, zene, festészet, költészet) jeles képviselőinek az életét, megvalósításait, örökletes és szerzett jegyeit, sorát elemezte, összegezte. Az általa köztudatba helyezett 2x4 faktoros talentummodell alapján a kivételes társadalmi teljesítmény a szellemi képességek négy összetevőjén (általános értelmesség, specifikus szellemi képességek, kreativitás, motiváció) kívül négy környezeti hatás (család, iskola, kortárs csoportok, társadalom) együtthatásának eredménye²⁸. Több kötetet kitevő munkásságának, kutatásainak, életművét összegző könyvének egyik legfontosabb üzenete az, miszerint »A tehetség jó szerencse, de a talentum, „gyönyörű képességünk” már az egyén tudatos erőfeszítéseinek és a közösség támogatásának az eredménye.«²⁹ Ebből a megállapításból az következik, hogy ha Magyarországon egykor – és ma – jobb gazdasági, iskolai, társadalmi feltételek lettek volna, még több zseni bontakozhatott volna ki, még több kivételes tudományos és művészeti alkotással járulván hozzá a világorökség egyetemese tárházához.

Czeizel Endre részletesen elemezte mind Semmelweis Ignác, mind Bolyai János születéskor kapott útravalóját, ellentmondásokkal teli életét, tehetségét és talentumát, a kibontakozást elősegítő és akadályozó körülményeket, „pokoljárását” és „mennybemeneletét”^{30,31}. Semmelweissnál a 2x4 faktoros talentummodell alapján jónak minősített általános értelmi képességet, jeles logikát és megfigyelőképességet, kiemelkedő kreativitást és ritkán tapasztalhatóan magas motivációt és elkötelezettséget állapított meg. A külső hatások sorában a család és az iskola nyújtotta körülmények kedvezőeknek bizo-

nyultak, miközben döntő tényezőként nyilvánult meg a kortársak negatív befolyása, akik nemcsak robbanékony természetét, hanem talentumát is nehezen viselték el³². Ez a kortárs viszonyulás bizonyult döntőnek a magyar tudósok szokásos karrierjétől eltérő életpályája alakulása és beteljesületlensége szempontjából, miközben nem a tudomány számára korlátozott hazai lehetőségek vonták meg a határt tehetsége kibontakozása előtt. Sőt, Bécs után Budapesten – egy ideig – szabadban alkalmazhatta korszakalkotó felfedezését³³.

Semmelweis esetén az átlagosnál erőteljesebben felszínre tör a kérdés: jó szerencse, semmi más? Hiszen nem volt csodagyerek, nem tűnt kiemelkedő képességekkel bíró orvosnak, miközben környezetére annál inkább kihattak emberi viselkedési zavarai és kedélyállapota. A feltett kérdésre a válasz: a fentiekben már felsorakoztatott kedvező tényezőknek is jelen kellett lenniük ahhoz, hogy logikai következetességgel és tántoríthatatlan kitartással fenntartsa igazát. Ezért Semmelweis Ignácra méltán elmondható, hogy tudós géniusz volt, ráadásul zseniális felfedezésének az áldozata. Meg nem értett-sége, az a tudat, hogy felfedezésének mellőzése miatt továbbra is tömegesen halnak meg anyák gyermekágyi lázban, valamint bűntudata személyiségjegyeire, egészségére és életének tragikus befejeződésére mély és döntő hatással voltak. Szóval Semmelweis kiemelt példája az életét feláldozó tudósoknak³⁴. Nincs egyedül, és az a szerencse (jó szerencse, semmi más), hogy az utókor igazságot szolgáltatott számára. Ez az igazság egyúttal egy egész nemzet elégtétele és köszönete az áldozatra képes emberi és tudósi nagyságért, géniuszságért.

Bolyai János kiemelkedő általános és speciális értelmi képességgel, valamint kreativitással rendelkezett. Okosság, autodidakta tanulmányai, bravúros hegedűjátéka megerősíti mindezt. Mégis, kivételesen magas általános értelmi képességű, szerzteágazó érdeklődésű és teljesítőképes apjával ellentétben elsősorban kreativitása tette nagygyá. Az „új világ” megteremtésének elismertsége terén azonban mind kortársai, mind a társadalom részéről olyan nagy ellenállásba ütközött, amely további motivációját gyengítette, hogy zsenialitásának megfelelően továbbra is kitartóan foglalkozzon a matematikával, új tudományos alkotásra törekedjen. Kreatív géniuszságának köszönhetően a matematikában új korszakot nyitó tudománytörténeti felfedezését csak a kiváltságosok, apja és annak egykori göttingai diákta, barátja, a „matematika fejedelme” értette meg, de Gauss ellentmondásosan ítélte meg és minimalizálta János felfedezését³⁵. Az a tény, hogy kortársai nem értékelték a matematikát új alapokra helyező korszakalkotó felfedezését, csak növelte Bolyai János magányát, önmagába forduló aszkéta életmódját, összeférhetlenségét. Számára is tragikus sors jutott, önkéntelenül is az értetlenségének hangot adó kisváros, Marosvásárhely konzervatív polgárságának az „áldozata” lett. A későbbi megértés és elismertség elégtételének bizonyosságával.

„Bolyai János amolyan korai üstökös a magyar matematika égén, amit az inkább csak földre süttöt tekintű kortársak nem is vettek észre. Később a nagy államférfi, Eötvös József korszakalkotó iskolai és vallási reformja olyan közoktatási és társadalmi helyzetet teremtettek Magyarországon, ami a matematikai tehetségek kibontakozásának is jó esélyt teremtett” – írta róla Czeizel Endre³⁶. Tudományos teljesítménye világra szóló, sorsa igazi magyar sors. A mára már a

világorökség listára felkerült főművére életében egyetlen matematikustársa sem hivatkozott, csak apja könyvének a függeléke nyújtott számára teret. Zsenikre jellemző különös és az elvárt társadalmi normáktól teljesen eltérő viselkedése, életmódja miatt Marosvásárhely lakossága nem kedvelte, kiközösítette, csodabogárnak tekintette, magára hagyta. Egyébként kimutatták, hogy a szülőházjukat el nem hagyó matematikusok 18 évvel éltek rövidebb ideig, mint azok, akik időben elhagyták Magyarországot³⁷. Igaz ugyan, hogy élettartamuk még így is felülmúlta a korabeli magyar férfilakosságot, ami egészségesebb életmódjukkal és jobb munkakörülményekkel magyarázható.

Czeizel Endre mindkét géniusz életművét, annak utóéletét közös vonásokkal rendelkezőnek és tanulságosnak minősítette. Bolyai halála után életművét és annak jelentőségét drezdai matematikaprofesszor³⁸ és francia matematikátörténész³⁹ fedezte fel. Az Appendixet franciául és olaszul adták ki először. A Bolyai nevet mindaddig nem ismerő Eötvös József kultuszminiszter támogatásáról biztosította ugyan a külföldi Bolyai-kutatást, a magyar akadémia azonban a bekéretett Bolyai-hagyatékra – negyedszázad múltán Marosvásárhelyre való visszaszolgáltatásakor – ezt írta: „Ezen iratokban kiadásra alkalmas anyag nem található, az osztály részéről nem forog fenn nehézség az iratok visszatéréséről”⁴⁰. Mindez abban az évben történt, 1894-ben, amikor sor került Semmelweis földi maradványainak második exhumálására és díszsírba helyezésére. De amire elérkezett Bolyai János születésének századik évfordulója, már az ő korszakalkotó tudományos eredményeit is elismerte az alapos késésben levő magyarországi szakma és közvélemény⁴¹.

Egyetemet neveztek el róluk

Semmelweis és Bolyai kora, főleg az azt követő korszak egyre nagyobb hangsúlyt fektetett az oktatásra, az egyetemi képzésre. Nem véletlen tehát, hogy a hálás utókor mindkettőjükéről egyetemet nevezett el. A Bolyai Tudományegyetem királyi rendeletre jött létre Kolozsváron 1945-ben, hogy a későbbi béketárgyalásokon az erdélyi magyarság felsőfokú oktatásának kérdése megoldottnak tűnjön⁴². 1959 óta a kétnyelvű Babeş-Bolyai Tudományegyetem formájában létezik, azóta multikulturális jelleggel bír, amit a legutóbbi, 2011-es oktatási törvény megerősített. Ma Románia legjobban jegyzett, nemzetközi szinten legmagasabb szinten elismert egyeteme⁴³.

A budapesti orvosegyetemet hosszas huzavonát követően végül nem valamely Semmelweis-émlékévben (1965-ben halálának 100., 1968-ban születésének 150. évfordulója volt), hanem az egyetem kétszáz éves jubileumán, 1969. november 7-én nevezték át Semmelweis Orvostudományi Egyetemre. A közismert SOTE a legutóbbi magyarországi felsőoktatási reform után Semmelweis Egyetemmé szerveződött át⁴⁴. Azóta, az elmúlt fél évszázadban Semmelweis neve egybeforr az orvosegyetemmel. Nem így történt a Bolyairól elnevezett egyetem esetén, amely csak kisebb mértékben őrizte meg az alapításakor szavatolt önállóságát, sőt az elnevezésében is másodlagossá vált az eredeti névadója.

Egyébként Erdélyben, Kolozsváron 1872-ben létesült a Ferenc József Tudományegyetem, amely ettől az időponttól kezdve a kor kívánalmainak megfelelő magas szintű or-

vosképzést biztosított⁴⁵. Többszörös történelmi változásokat követően, az 1945. május 29-én megjelent királyi törvényrendeletökönél önálló magyar egyetem megteremtését szavatolták⁴⁶. Mivel Kolozsvár ezen túl két egyetemnek adott otthont, és nem könnyű feladatnak bizonyult az épületek megosztása, a Kolozsvári Magyar Egyetem (később Bolyai Tudományegyetem) Orvostudományi Kara Marosvásárhelyre költözött, és ebben a minőségében működött 1945–1948 között. A reformtörvény értelmében 1948-ban a marosvásárhelyi kar az önálló magyar tannyelvű Orvostudományi és Gyógyszerészeti Felsőoktatási Intézeté alakult (MOGYI). Az intézetben kibontakozó egyetemi és posztgraduális magyar nyelvű orvosegyetemet a szakmai és etikai igényesség, valamint a gyakorlati orientáltság jellemezte⁴⁷. Az eredendően csak magyar nyelvű intézetet 1962-ben kétnyelvűvé változtatták. A magyar szak fokozatos elsorvasztását bizonyítja, hogy a diktatúra utolsó évében, 1989-ben alig több mint tucatnyi hallgatót vettek fel a magyar tagozatra⁴⁸.

A Marosvásárhelyen, mint az egyetlen határon túli helyszínen⁴⁹, 1945 óta folyamatosan magyar nyelvű képzés működik jelenleg orvosok, fogorvosok, gyógyszerészek és egészségügyi asszisztensek részére. Hat évtized statisztikája alapján közel minden harmadik Marosvásárhelyen végzett magyar orvos Magyarországra települt. A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Magyarország orvos- és fogorvos-utánpótlásának integráns részét alkotja⁵⁰.

(Folytatjuk)

28 CZEIZEL 2015. 41–43.

29 CZEIZEL 2015. 170–182.

30 CZEIZEL 2006. 19–69.

31 CZEIZEL 2011.

32 CZEIZEL 2015. 135–139.

33 Aztán a kortársak „beszóltak”.

34 A világháborúban hősi halált halt magyar orvosok tiszteletére emlékmű áll a Ludovika téren. Bizonyára helye lenne egy olyan emlékhelynek is, ahol a saját szakterületükön és életükben áldozatot hozó, éveket áldozó orvosokra emlékezhetünk meg általánosságban.

35 Gauss visszafogottságát a kutatók is ellentmondásosan ítélik meg.

36 CZEIZEL 2015. 166.

37 CZEIZEL 2015. 162–163.

38 Heinrich R. Baltzer (1818-1887)

39 Guillaume-Jules Hoüel (1823-1886)

40 WESZELY 1981.

41 1902-ben a Magyar Tudományos Akadémia Bolyai-díjat alapított.

42 BALÁZS 1990.

43 A Babeş-Bolyai Tudományegyetem egyedüli romániai egyetemmé a „sanghaji lista” rangsorán, amely a legrégebbi és egyben a legtekintélyesebb nemzetközi egyetemi rangsornak számít, a 601–700. helyet foglalja el.

44 MOLNÁR 2015. 52–53.

45 BALÁZS 1990.

46 LÁZOK-VINCZE 1995.

47 SZÖLLŐSI 1995.

48 BRASSAI 1994. 91–95.

49 A négy magyarországi képzési helyszínen kívül, az országon kívül egyedül Marosvásárhelyen képeznek magyar nyelven (is) orvosokat, fogorvosokat, gyógyszerészeket és egészségügyi asszisztenseket.

50 BALÁZS-ÁBRÁM 2009. 95–110.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 919.

RÓMAI 1100	NEPTÖMEG	ÜRÜGY KARTON- DARABI	NAGYOBB EDÉNY	<i>Stendhal aforizmája található a rejtvény jelzett soraiban.</i>			
2							É
1							
NORVÉGIA NOB-J. LAPOS		BIZONY ... MAIL (LÉGIPOSTA)					
	LEJEBB FR. KÁRTYA- JÁTÉK		MELANKOLI- KUS				RANGJELZŐ
DIURNÁLIS			FILMBELI HAJÓSKAPI- TÁNY	K	K		
SZEGÉNY (BIZ.) TARISZNYA				EGYF. KÁR- TYAJÁTÉK TANÍT (NÉP)			
		BÁTORÍTÓ SZÓ NYAKÁBA VARR		EMELET (RÖV.) MAGMA RÉSZEI			
...ÉS EM- BEREK (STE- INBECK) IZOMSZALAG			GÓRÓGO. AZ OLIMPIÁN				
	KÉMIAI ELEM TESTGYA- KORLAT				EZERI TENGER- SZEM		
FILMBELI ÚRMANÓ		FEGYHÁZ (BIZ.) VILLA		VARRÓ- ESZKÖZ BÓNUSZ, JUTALOM			
KETTŐS- PONT			KURÁL VONALZÓ- TÍPUS				
OR. KAMION- MÁRKA KOMOLY- TALAN		PÁRATLAN TALÁRI CÉGFORMA		TONNA EGYF. SPORT- ESEMÉNY			
		ÁMON... (NAPISTEN) LÓCÁN PIHEN		365 NAP HÁZÓRZÓ			
E NAP A PINCÉBE		SULYKOL TELLER... (FIZIKUS)	3	TUSNÁD FOLYÓJA	E		
	... GRECO (FESTŐ) JÁRUNK RAJTA		KIMONÓ ÖVE KERESZTÜL		GEOMETR. SUGÁR J. MORZEJEL		
DORONG, BOT		HAMIS TÉLELŐI		ÚJPESTI SPORTKLUB ÉJFÉLI			
KILYÉN LEVENTE	Í						

Az OKTÓBERI ÉVFORDULÓK (3.)

című pályázat nyertesei:

Vitos Magdolna,
Marosvásárhely, Infrăjirii u.

Fülöp Éva,
Marosvásárhely, Építők sétány

A pályázati rejtvény megfejtése:
FROMENTIN; MÓRICZ; BUNYIN; PECZ; RAFFAY;
WITTMANN; MOSONYI; PÁZMÁNY; FÜLÖP; ZAY

Kérjük a nyerteseket,
vegyék fel a kapcsolatot Borbély Ernővel
a 0742-828-647-es telefonszámon.

Megfejtések

az október 23-i számból:

Ikkrek:
Giustino

Skandi:
Tudja mit, bíró úr? Egyelőre
nem válunk. Megvárjuk, amíg
négy gyermekünk lesz.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY	NÉPI BÖLCSESSÉGEK					1	2	3	4	5	B	6	7	8	E ¹
	9										11	10			
11	12	13	14	15					16		17				Y
18								19	20					21	
22			23		24		25						26		
27		28		29		30					31	32			
33			34		35					36		37			
N		38		39		40				41	42				Ú
43	44				45			46					47	48	
49			50				51					52		53	54
T		A						T					N		

VÍZSZINTES: 1. Egy magyar szólás. 9. Érint. 10. Kismértékben. 11. Mélyhűtött (élelmiszer). 16. Itt ölte meg Heraklész a háromfejű hidrát. 18. Női név vagy autópálya. 19. ... és emberek (Steinbeck). 21. Magad. 22. Néma néma! 23. Eisenhower beceneve. 25. Bizonytalanul áll. 26. Gyötrelem. 27. ... szarvas (lapátos agancsú). 29. Van ... és vége. 31. Attila névváltozata. 33. Volt (latin). 35. Idegen hajóhad. 37. Vaj lehet ilyen. 38. Ex-világbajnok sakkozó (Mihail). 40. A természetes logaritmus jele. 41. Tenger (latin). 43. Lepárlásból eredő fekete, olajos termék. 46. Rag, a -ról párja. 47. Hajófar. 49. Uruguayi és gaboni gépkocsijel. 50. Robbanóanyag (röv.). 51. Rádiólokátor. 53. Tüzelő fegyverrel leterít.

FÜGGŐLEGES: 1. Római 52. 2. Budapesti tudományegyetem (röv.). 3. Iglu belseje! 4. Színdaraboknak a felvonásnál kisebb része. 5. Cipómárka. 6. Pénzintézet. 7. A házi istenek helye az órómai házban. 8. Beszív! 11. Egy arab közmondás. 12. Most íme. 13. Románia gépkocsijele. 14. ... Wallach, amerikai színész. 15. Salt ... City, Utah állam fővárosa. 17. Monda. 20. Északspanyol kikötőváros. 21. Kendertörő eszköz. 24. Tizenegy (német). 26. Ráma. 28. Sakkjátszma vége. 30. Angol férfinév. 32. Kamionjelzés. 34. Észtországi város. 36. Arra a másik helyre. 39. A tűz fényjelensége. 42. Fundamentum. 44. Fekvőbútor. 45. A nitrogén és a tantál vegyjele. 46. Tesz, helyez. 48. A mélybe. 51. A rádium vegyjele. 52. A ruténium vegyjele. 54. Gyilkol.

L.N.J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket november 12-ig a Népszerűség címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők – két személy – egy-egy könyvet nyerhetnek. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva egy híres Loire-völgyi kastély nevének kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Csuklya – Örökbe fogad. 7. Csendes rab! – Régi darab! 8. Apró telepes növény – Lop. 9. Történelmi kor – Takaró része! 11. Rés, népiesen – Olasz, máltai és német gépkocsijelzés. 12. Slavici egyik regénye – Gyötör, fájdalmat okoz. 14. Kettőzve, egyik nagyszülő – Román személyes névmás. 15. Szeretlem a ... idején (G. Garcia Marquez) – Egyik égtáj. 18. Számszerű tény – ... megvénülünk (Jókai). 19. Kormánypálca – Székelyek legendás királyfia. 22. Eme tárgy – Japán és portugál autójelzés. 23. Tiltott dolog – Innivaló. 25. Hideg évszak – Col betűi. 27. Időmérő szerkezet – Halotti lakoma. 28. Szint – Őszi eső jelzője. 30. Nyújt – Római ötvenöt. 31. Lupe – Bibliai hegy.

FÜGGŐLEGES: 1. Séli nép – Kencefice. 2. Egyetemi kar vezetője – Sűrített takarmány. 3. Post Meridiem – Az urán és a szén vegyjele. 4. Taszít – Fekete István fecskéje. 5. Erdélyi szél – Vallásos elmélyülés. 6. Függőzár – Ázsiai ország. 10. Zamat – Matéria. 13. Értelem – Máshollét igazolása. 16. Szerelmi költészet műzsája – Torok része. 17. Szerves oldószer – Örvendezik. 20. Száritott fű – Választási lehetőség. 21. Bolti alkalmazott – Könyörtelen, ádáz. 24. Áruda – Gabonát levág. 26. Páratlan levél! – Csüng. 29. S.Y. – ...-móg, dohog.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20					21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20					21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Koronavírus

Az utcákon terítettek meg az olasz vendéglátósok a korlátozások elleni tiltakozásul

Az úttesteken leterített abroszokkal tiltakoztak az olaszországi éttermek, bárók, presszók tulajdonosai és üzemeltetői a nagyobb városokban szerdán a Giuseppe Conte vezette kormány járványügyi korlátozó intézkedései ellen.

A római Pantheon előtti téren – amely tele van teraszos kávéházakkal és éttermekkel – tíz nagy fehér abroszt terítettek le a kockakövekre, és mindenütt tányérokat, poharakat és evőeszközöket helyeztek el. Minden egyes darabot lefelé fordítottak, hangoztatva, hogy szakmájuk – mint fogalmaztak – „a feje tetejére állt”.

Az olasz vendéglátósokat és kereskedőket tömörítő szövetség (Fipe) tagjai huszonnégy városban tiltakoztak így, többek között a milánói, bolognai és firenzei Dóm téren, valamint Nápoly központjában. A tiltakozók felvették szakácskalapjukat is.

Lino Enrico Stoppani, a Fipe elnöke elmondta, országosan tízezeren vettek részt a megmozduláson, amellyel a hétfőn elrendelt kormányrendelet ellen tüntettek, vagyis az este hat órai zárással szemben.

„Rendbontás nélkül, de elszántan tiltakozunk az ellen, hogy földre kényszerítenek bennünket!” – jelentette ki. Megjegyezte, hogy több mint 300 ezer vállalkozásról van szó, melynek többsége családi vállalkozás, és a járvány előtt napi 11 millió vendéget szolgált ki. Kifejtette, a tavaszi egymást követő korlátozások miatt év végéig ötvenezer vendéglátóhely zárhatna be végleg. Elfogadhatatlannak nevezte, hogy a kormány a vendéglátóhelyeket „fertőzésveszélyesnek” kiáltotta ki, miközben az utóbbi hónapokban az éttermek, bárók, presszók tulajdonosai önerőből, több ezer euróval finanszírozták a vendégek minél biztonságosabb fogadását.

A Pantheonnál szakácssapkában tiltakozó vendéglősök az MTI-nek úgy nyilatkoztak, tavasszal már megszenvedték a lezárást, a nyáron talpra álltak, majd mindent megtettek az üzlethelyiségek rendszeres fertőtlenítése, valamint a biztonsági távolság betartása érdekében. „Az éttermeink fele napközben egyébként

sem szokott kinyitni, most pedig már egyáltalán nem is tud kinyitni, a kormány velünk kezdte a gazdaság leállítását” – jelentették ki.

Ezzel egy időben a taxisok járműveikkel elfoglalták a tereket, tiltakozásokat tartottak a lezárt edzőtermek és uszodák képviselői, és demonstrációkra készülnek a kulturális ágazat dolgozói is.

Giuseppe Conte miniszterelnök parlamenti felszólalásában kijelentette: tudatában van a szigorú intézkedések gazdasági és társadalmi hatásának, de azok szükségessé a járványgömbre ellenőrzés alatt tartása érdekében, máskülönben a helyzet kezelhetlenné válik.

Az éttermek bezárása mindenesetre elérte hatását, mivel az olaszok esténként már alig mozdulnak ki otthonról. Annál is inkább, mivel az esti órákban szélsőséges csoportok engedély nélküli megmozdulásaitól is tartanak. A Rómában kedd esti utcai összecsapások miatt tizenhat tüntető ellen indult hatósági eljárás, mindannyian az Új Erő szélsőjobboldali mozgalom tagjai, valamint szélsőséges futballszurkolók.

Olaszországban elérte a huszonötezer

az egy nap alatt regisztrált fertőzöttek száma

Olaszországban egy nap alatt 24 991 új beteget szűrtek az egészségügyi tárca szerda esti adatai szerint, ez a szám a járványgörbe jelenlegi emelkedési üteme alapján egy hét alatt megkétszereződhet további szigorú korlátozások nélkül.

A Közegészségügyi Hivatal (Iss) úgy foglalta össze az olaszországi járványhelyzetet, hogy a „vírus már mindenhol jelen van”. Az Iss szakértői elsősorban azt tartották aggasztónak, hogy a szűrt pozitívak között egyre több a hetven év feletti.

Húsz nappal ezelőtt, október 8-án valamivel több mint 4500 fertőzöttet regisztráltak egy nap alatt. Számuk most már megközelíti a huszonötezeret, miközben kétszázöt beteg halt meg, így a halottak száma majdnem negyvenezerre ugrott. Egy nap alatt majdnem kétszáz ezer vírusesztestet végeztek. (MTI)

Franciaországban péntektől ismét általános karantén lesz

Franciaországban péntektől (mától) ismét általános karantén lép életbe a koronavírus-járvány erősödő terjedésének megfékezésére: lakhelyhagyási tilalom vonatkozik mindenkiire, bezárnak a nem létszükségletet kielégítő üzletek és szolgáltató egységek, az egyetemi oktatás online folytatódik, de a bölcsődék, az óvodák, az iskolák és a gimnáziumok nyitva maradnak – jelentette be Emmanuel Macron.

A francia elnök szerda este élő televíziós beszédében elmondta: a korlátozások legalább december 1-jéig maradnak érvényben.

A tavaszi első hullám idején Európában az egyik legszigorúbb járványügyi korlátozások voltak életben: a két hónapig tartó általános karantén idején a franciák csak előzetesen kitöltött igazolással hagyhatták el a lakhelyüket. A péntekre virradó éjjel életbe lépő újbóli általános kijárási korlátozás lényege is az, hogy csak indokolt esetben és meghatározott körzetben hagyhatják el a franciák a lakhelyüket, de a zárlat kevésbé lesz drasztikus.

„El lehet menni dolgozni, orvoshoz, rászoruló hozzátartozót ellátni, vásárolni vagy levegőzni a lakhely közelében” – hangsúlyozta az államfő. Senki nem hagyhatja el viszont a régiót, ahol él, és csak az egy háztartásban élőkkel tartózkodhat együtt, minden egyéb magánrendezvény tilos.

„A karantén három legfőbb pontja: az iskolák nyitva maradnak, a munka folytatódik, az idősothotok látogathatók” – tette hozzá.

Emmanuel Macron hangsú-

lyozta: ha nem vezeti be a kormány újból a szigorú kijárási korlátozásokat, néhány hónapon belül 400 ezren halhatnak bele a koronavírus-fertőzésbe.

„Egyesek azt hirdetik, hogy nem kell semmit se tenni, és hagyni kell a vírust terjedni, ezt hívjuk a kollektív immunitás keresésének. A tudományos tanács felmérte egy ilyen lehetőség következményeit. Elfogadhatatlanok. Rövid távon azt jelenti, hogy válogatni kell a betegek között a kórházakban, és néhány hónapon belül 400 ezren veszítik életüket. Franciaország soha nem választ egy ilyen stratégiát” – hangsúlyozta az elnök.

Emmanuel Macron jelezte, hogy bár a munkába járás engedélyezett lesz, az otthoni munkavégzés lesz ismét az általános.

„Mután az iskolák nyitva maradnak, a szülők jobban össze tudják egyeztetni a családi életüket és a munkahelyi elfoglaltságaikat, de amennyiben lehetséges, az otthoni munkavégzés lesz az általános, és a tavaszi lezáráshoz képest a gazdasági élet fokozottabban megy tovább” – mondta az államfő.

„A gazdaság nem állhat meg, és nem is omolhat össze” – hívta fel a figyelmet az államfő, emlékeztetve arra, hogy a tavaszi karantén 10 százalékos recessziót eredményezett. Az állami hivatalok, a posta, az építkezések, a mezőgazdaság és a gyárak ezért most nem állnak le.

A márciusi lezáráshoz képest jelentős különbség az is, hogy az idősothotokban a hozzátartozók látogathatók a bentlakókat, ahogy egyébként ez a kórházakban is engedélyezett. (MTI)

Szlovákiában meghosszabbítják a kijárási tilalmat

Szlovákiában egy héttel, november 8-ig meghosszabbítják az október 24-én életbe lépett kijárási tilalmat – döntött szerdán Pozsonyban a kormány.

Az Igor Matovic vezette kabinet ezzel az intézkedéssel is igyekszik megfékezni az egyre terjedő koronavírus-járványt. A korlátozás alól kivételt kapnak a negatív vírusesztestel rendelkezők, számukra a mozgás november 2-átán szabad lesz.

„Igyekezünk úgy megírni (a rendeletet), hogy a felelős emberek életét ne keserítsük” – mondta Igor Matovic újságíróknak a kormány ülése utáni sajtótájékoztatón. Az eredetileg november 1-jéig elrendelt kijárási tilalom alatt az emberek

továbbra is járhatnak a munkahelyükre, ugyanakkor csak a lakhelyükhöz legközelebbi élelmiszerboltokat vagy gyógyszertárakat kereshetik fel. Engedélyezve van az orvosok felkeresése is. Tilos viszont a temetőlátogatás is, ami – tekintettel a közelgő halottak napjára – érzékenyen érinti a lakosságot. Szlovákiában a hét végén koronavírusesztesznek vetik alá az egész lakosságot, tíztől 65 éves korig. A múlt hét végén lezajlott próbatesztesen a járvány által leginkább érintett négy észak-szlovákiai járás lakosságát tesztelték. Az önkéntes tesztelésen mintegy 140 ezren vettek részt a 155 ezerre becsült maximális létszámból. A tesztek mintegy négy százaléka, 5594 emberé volt pozitív, azaz mutatott ki fertőzést. (MTI)

Belgiumban éjszakai kijárási tilalom lépett érvénybe

A belga szövetségi kormány úgy döntött, hogy összehangolja és egységesíti a koronavírus-járvány visszaszorítása érdekében hozott, egymástól jelentősen eltérő regionális szabályokat, az éjszakai kijárási tilalmat is magukban foglaló intézkedések szerda éjjelkor léptek érvénybe.

A belga hivatalos közlönyben szerda éjjel megjelent új miniszteri rendelet szerint kijárási tilalom lép érvénybe az ország egész területén éjjel és reggel öt óra között. Az intézkedés nem változtat a belga főváros és az ország francia nyelvű tartományában, Vallóniában nemrégiben bevezetett szigorúbb, este 10 és reggel 6 óra között érvényes kijárási tilalom.

A bárók és éttermek, a mozik, a fitnessközpontok, beleértve a szaunákat és az uszodákat is, zárva tartanak. A kulturális, a szabadidős és a sporttevékenységre is vonatkozik a tilalom. A hivatásos sportversenyeket és tréningeket csak közönség nélkül tarthatják meg. Amatőrök számára a versenyek és az edzések elmaradnak, kivéve a 12 év alatti gyermekek sporteseményeit.

Vásárolni családonként egy ember mehet, egy vásárló legfeljebb harminc percig tartózkodhat az üzletben. A boltokban be kell tartani a másfél méteres távolságot, tíz négyzetméterenként csak egy vásárló vagy ügyfél tartózkodhat. A piacok továbbra is nyitva tarthatnak, azonban élelmiszer helyben fogyasztásra árusítani tilos. A bolhapiacokat be kell zárni, a karácsonyi vásárokat nem tartják meg.

A négy főnél népesebb összejövetelek nem engedélyezettek. Esküvőn, temetésen és egyházi rendezvényeken azonban legfeljebb 40 fő vehet részt. Táborokban legfeljebb ötven 12 évesnél fiatalabb gyermek vehet részt, de ottalvás nem engedélyezett. A tüntetéseken legfeljebb 100 ember lehet, az előírt távolságtartással, menetelések nélkül.

A távmunka kötelezővé válik ott, ahol ez megoldható. Az orrot és a száját eltakaró maszk viselése

kötelező a repülőtereken, a vasútállomáson, beleértve a peronokat és a megállóhelyeket, és minden utas számára a közösségi közleke-

dési eszközökön. A maszkviselés Brüsszelben és a hozzá tartozó régió egészében éjjelnappal kötelező. (MTI)

Televíziós közvetítések a román és magyar labdarúgó-bajnokságból

Október 30., péntek:

* 18.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: FC Argeş Piteşti – FC Voluntari (1. liga, 9. forduló)

* 21.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Bukaresti Dinamo – Gyurgyevói Astra (1. liga, 9. forduló)

Október 31., szombat:

* 12.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Academia Clinceni – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK (1. liga, 9. forduló)

* 15.35 óra, M4 Sport+: Puskás Akadémia FC – Zalaegerszegi TE FC (NB I, 9. forduló)

* 18.00 óra, M4 Sport: Budapest Honvéd FC – Mezőkövesd Zsóry FC (NB I, 9. forduló)

* 19.15 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: FC Botoşani – Aradi UTA (1. liga, 9. forduló)

* 20.30 óra, M4 Sport: MOL Fehérvár FC – Ferencvárosi TC (NB I, 9. forduló)

* 21.45 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Nagyszebeni Hermannstadt – CSU Craiova (1. liga, 9. forduló)

November 1., vasárnap:

* 11.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Konstancai Farul – CS Mioveni (2. liga, 9. forduló)

* 15.00 óra, M4 Sport+: Budafoki MTE – Paksi FC (NB I, 9. forduló)

* 17.00 óra, M4 Sport: Újpest FC – MTK Budapest (NB I, 9. forduló)

* 18.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Jászvásári CSM Politehnica – Konstancai Viitorul (1. liga, 9. forduló)

* 19.30 óra, M4 Sport: Kisvárdai Mastergood – Diósgyőri VTK (NB I, 9. forduló)

* 21.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Kolozsvári CFR – Medgyesi Gaz Metan (1. liga, 9. forduló)

November 2., hétfő:

* 18.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Bukaresti Rapid – Kolozsvári Universitatea (2. liga, 9. forduló)

* 21.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1: Chindia Tîrgovişte – Bukaresti FCSB (1. liga, 9. forduló)

26. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár Irodalmi program

Mottó: *Otthon vagy*

November 12., csütörtök

100 év transzilvanizmus és ami utána jön

– 13.00–14.00 **Olvasd el, és játssz velünk!** – Az őrzők – Berg Judittal beszélget Makkai Kinga

– 14.00–14.30 – **Versfélóra: Páskándi Géza** versei Gyéresi Júlia előadásában.

– 14.45 – 15.15 – **A Koinónia** Kiadó könyvbemutatója – **Visky István** *A századik* című kötetéről a szerzővel Deé Lukács Éva beszélget.

– 15.30 – 16.00 – **Irodalomtörténeti előadás** – **Balázs Imre József: 100 év erdélyi magyar irodalma.**

– 16.15 – 17.00 – **Versek mindenkinek: 100 év Erdély magyar költészetéből** Gáspárik Attila összeállításában és rendezésében, a Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata művészeinek előadásában.

– 17.15 – 17.45 – **Örökségünk a municiónk** – **Labcancz Dávid** és a marosvásárhelyi slammesek.

– 18.00 – 19.00 – **Fórumbeszélgetés: 100 év transzilvanizmus és ami utána jön.** Vitaindító: **Markó Béla**, meghívottak: **Balázs Imre József, Borcsa Imola, Fekete Vince, Vida Gábor.**

– 19.15 – 20.45 – **Felolvasószínház: Kornis Ottó** – **Salamon László: Paradicsom kisasszony**, Gáspárik Attila rendezésében.

November 13., péntek

Külön utak és keresztutak – Egymás mellett és együtt Erdélyben

– 13.00–14.00 **Olvasd el, és játssz velünk!** – Erik és a legfelső utáni emelet – Maksi Kingával beszélget Makkai Kinga

– 14.00–14.30 – **Versfélóra: Rafi Lajos** erdélyi roma költő versei Gyéresi Júlia előadásában.

– 14.45 – 15.15 – **A Mentor Könyvek Kiadó** könyvbemutatója: **Soós István** *Manófittem naplója* című kötetéről a szerzővel és **Kiss Borával**, a könyv illusztrátorával **Kovács András Ferenc** beszélget.

– 15.30 – 16.00 – **A Hargita Kiadó** könyvbemutatója: **Molnár H. Lajos** *Volt egyszer egy udvar* című, a *Székely Könyvtár* sorozatban megjelent kötetéről, illetve a sorozat újabb kötetéről **Molnár Vilmos** szerkesztővel **Zsidó Ferenc** beszélget.

– 16.15 – 16.45 – **A Mentor Könyvek Kiadó** könyvbemutatója: **Káli István** *Áll az ördög, s csodálkozik* című kötetéről a szerzővel a könyv szerkesztője, **Zsidó Ferenc** beszélget.

– 17.00 – 17.45 – **Versek mindenkinek: Erdélyi román és szász költők versei** Káli István, Kocsis Francisko és **Markó Béla** összeállításában, **Gáspárik Attila** rendezésében, a Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata művészeinek előadásában.

– 18.00 – 19.00 – **Fórumbeszélgetés erdélyi fordítók részvételével: Erdélyi keresztutak.** Vitaindító: **Demény Péter**, meghívottak: **Dósa Andrei, Kocsis Francisko, Mihók Tamás, Szonda Szabolcs.**

November 14., szombat

Alkotókodv és műteremtés a mai erdélyi magyar irodalomban

Befutottak és pályakezdők

– 12.00–13.00 – **Olvasd el, és játssz velünk!** – **Cseresznyeliget titka** – **Wéber Anikóval** beszélget Makkai Kinga

– 14.00–14.30 – **Versfélóra: Fialat erdélyi magyar költők versei** Borsodi László, Fekete Vince és **Kovács András Ferenc** válogatásában, Gyéresi Júlia előadásában.

– 14.45 – 15.15 – **A Pro-Print Kiadó** könyvbemutatója: **Örökség és kötelék. Szabó Gyula emlékezete.** **Lövetei Lázár Lászlóval**, a könyv szerkesztőjével **Nagy László** beszélget.

– 15.30 – 16.00 – **A Lector Kiadó** könyvbemutatója: **Egyed Emese** *Daphne ideje* című kötetéről a szerzővel a könyv szerkesztője, **Gálfalvi Ágnes** beszélget.

– 16.15 – 16.45 – **A Bookart Kiadó** könyvbemutatója: **Gálfalvi György** *Világsejlen* című kötetéről a szerzővel **Markó Béla** beszélget.

– 17.00 – 18.00 – **Fórum: Irodalmi barátságok. Egymásra határról a múltban és a jelenben.** Vitaindító: **Demény Péter**, meghívottak: **Egyed Emese, Gálfalvi György, Karácsonyi Zsolt, Lövetei László.**

– 18.15 – 20.15 – **Az irodalom kortalan asztalnál.** Pályakezdők faggatnak elismert erdélyi szerzőket.

• 18.15 – 18.45 – **Kovács András Ferenc** és **Sánta Miriam**

• 19.00 – 19.30 – **Egyed Emese** és **André Ferenc**

• 19.45 – 20.15 – **Vida Gábor** és **Serestély Zsolt**

November 15., vasárnap

– 12.00–13.00 – **Olvasd el, és játssz velünk!** – **Gáz van** – **Kertész Erzsivel** beszélget Makkai Kinga

Követhető online a könyvvásár Facebook-oldalán és You-Tube-csatornáján

Honlap: vasarhely.ro
Facebook: <https://www.facebook.com/konyvvasar>

Youtube: <https://www.youtube.com/channel/UCP2saEkBj-bih0sEXywAV-Q>

Pontot szerzett a Ferencváros a Dinamo Kijev ellen a BL-ben

A Ferencváros hazai pályán kétgólos hátrányból egyenlítő 2-2-es döntetlent játszott szerdán az ukrán Dinamo Kijevvel a labdarúgó Bajnokok Ligája csoportküzdelmeinek második fordulójában.

Magyar csapat 25 év után szerzett újra pontot a legrangosabb európai kupában, amely a mostani kiírásban 900 ezer eurót ér. Ezt megelőzően 1995. november 22-én a Ferencváros a svájci Grasshoppers együttesével játszott 3-3-as döntetlent.

Nagy iramban indult a találkozó, az első kapura lövést Isael eresztette meg a 7. percben. Az első nagy helyzetre a 19. percben kellett várni, ekkor Karavajev tört a 16-oson belülre, de közeli lövésére Dibusz leért. A 28. percben a vendégek büntetőből megszerezték a vezetést, és magabiztosan futballoztak, a Ferencváros közel sem tudott olyan veszélyes helyzeteket kialakítani, mint múlt kedden Barcelonában. A hazaiak a legrosszabbkor, néhány perccel a szünet előtt kapták a má-

sodik gólt, így nehéz helyzetből várták a folytatást.

A fordulást követően kényelmes tempóra váltott a Dinamo, volt, hogy percekig járatták hátul a labdát. Ez a stílus gyorsan megboszszulta magát, igaz, Nguen fantasztikus szépítő gólja egyáltalán nem volt benne a levegőben. A szépítés után sem változott a játék képe, a Ferencváros minimális kockázatot vállalt fel a támadásoknál, kivárára játszott. Rebrov a 73. percig várt, ekkor Mak és Boli személyében két támadót cserélt be, a középpályáról pedig Sigért „áldozta fel”.

A Ferencváros fokozta a nyomást az ukrán kapura, ennek eredményeként a 86. percben Szidorcsuk kiállítását követően emberelőnybe került, amit néhány perccel később kihasznál Boli révén.

Szerhij Rebrov együttese, amely múlt kedden 5-1-re kapott ki az FC Barcelona otthonában, jövő szerdán az olasz bajnok Juventust fogadja, azt a találkozót már a Puskás Arénában rendezik.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó Bajnokok Ligája, G csoport, 2. forduló: Ferencváros – Dinamo Kijev (ukrán) 2-2 (0-2)

Budapest, Groupama Aréna, vezette: Ivan Kruzliak (szlovák). Gólszerzők: Nguen (59.), Boli (90.), illetve Cigankov (28., 11-esből), De Pena (41.).

Sárga lap: Somália (12.), Heister (21.), Haratin (27.), Laidouni (71.), Nguen (72.), illetve Szidorcsuk (52., 86.), Bujalszkij (76.).

Kiállítás: Szidorcsuk (86.).

Ferencváros: Dibusz – Lovrencsics (86. Botka), Blazic, Kovacevic (86. Dvali), Heister – Somalia, Sigér (73. Mak), Haratin (65. Laidouni) – Zubkov, Isael (73. Boli), Nguen.

Dinamo Kijev: Bojko – Kedziora, Zabarnij, Popov, Karavajev – Bujalszkij (81. Garmas), Szidorcsuk, Saparenko (89. Báluťa) – Cigankov (90+3. Rodrigues), Szuprijaha (89. Verbic), De Pena.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, 2. forduló:
* H csoport: Basaksehir – PSG 0-2, Manchester United – Liverpool RB 5-0

* E csoport: Krasznodar – Chelsea 0-4, Sevilla – Rennes 1-0

* F csoport: Borussia Dortmund – Zenit 2-0, Club Brugge – Lazio 1-1

* G csoport: Ferencvárosi TC – Dinamo Kijev 2-2, Juventus – FC Barcelona 0-2

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLTAKÖVETÉSI OSZTÁLY

HIRDETÉS

A MAROS MEGYEI TANÁCS kérvényt nyújtott be a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökséghez, amelyben környezetvédelmi engedélyt kért a „A 134-es megyei út 27+100-27+150 km-nél található átereszt javítása” elnevezésű beruházáshoz, amelyre Maros megyében, Héjjasfalva község területén kerülne sor.

A projekttel kapcsolatos információk a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökségtől kérhetők a 0265-314984 vagy a 0265-314985-ös telefonszámon és e-mailben az office@apmms.anpm.ro címen, illetve a Maros Megyei Tanácstól a cjmures@cjmures.ro e-mail-címen.

Az érdekelt személyek észrevételeiket az office@apmms.anpm.ro e-mail-címre küldhetik el.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Dancu
ALELNÖK

**A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!**

ADÁSVÉTEL

VESZÉK régi festményeket, képkereket, paraszttárgyakat, antik bútorkat stb. Tel. 0731-309-733. (9187-I)

ELADÓK: ruhásszekrény, vitrines szekrény, egyszemélyes kanapé, két fotel, kicsiasztal, francia matracok (200x130, 200x180 cm), régi bútorok, fakanapé, ablakkeretek üveggel, üveg nélkül, tányéros konyhamérleg, 150 éves ládák, esztergált széklábak, kisebb tárgyak, rugós ágybetétek. Tel. 0770-526-610, 0365/438-294. (9313)

ELADÓ krizantém termelői áron, a házhoz szállítás megoldható Marosvásárhely területén. Tel. 0753-438-929. (9252-I)

ELADÓ 1 ha terület Jedden (Livezeni) olcsón. Tel. 0745-616-246. (9345-I)

KISCICÁKAT ajándékozik. Tel. 0743-122-265. (9387-I)

ELADÓ gyümölcsös víkendházzal a Kövesdomb környékén. Tel. 0744-590-617. (9358)

ELADÓ sír a marosvásárhelyi római katolikus temetőben. Tel. 0747-892-542. (p.-I)

ELADÓ 43 ár (4300 m²) szántó Dózsa György községben. Tel. 0770-589-907. (9392)

LAKÁS

EGYETEMISTA LÁNY lakótársat keresünk kétszobás tömbházlakásba az orvosi egyetem közelében. Tel. 0742-523-072. (9223-I)

ELADÓ 3 szobás tömbházlakás földszinten, a Tudorban, a Cutezanței utcában. Tel. 0749-021-947. (9275)

KIADÓ olcsó garzont (lakást) keresek hosszú távra. Tel. 0756-607-969. (9289)

MINDENFÉLE

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (22144-I)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, valamint törmelékiszállítás. Tel. 0749-543-104. (8318-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (20875-I)

ELADÁSI ÜGYNÖKÖT alkalmazunk. Tel. 0728-169-805. (9316-I)

ELÁRUSÍTÓNÓKET alkalmazunk ÉLELMISZERÜZLETBE Marosvásárhelyen. Tel. 0722-404-679. (22341-I)

FÉMCSARNOKOT GYÁRTÓ ÉS SZERELŐ CÉG MUNKÁSOKAT alkalmaz. Tel. 0744-511-215. (22329-I)

MANIKÜRÖZÉST ÉS PEDIKÜRÖZÉST vállalkozó szalonban, a kliens otthonában (Marosvásárhelyen, környező falvakban). Időpontkérés a 0744-210-435-ös telefonszámon. (p.-I)

MISSISSIPPI SZŐNYEGMOSÓ
Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon.
Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással.
Kanapé-, ülőgarnitúra-tisztítás.
Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal a 0799-998-899-es telefonszámot. (sz.-I)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (8974)

ALKALMI vagy rendszeres síremlék-gondozást vállalkoz. Tel. 0745-318-396. (9252-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, építkezési munkát, bármilyen kisebb javítást, cserépforgatást, meszelést, vakolást, bádógosmunkát, fából készitünk tetőt. Saját anyaggal is dolgozunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0727-548-721. (9144)

TERMOPÁN ajtók és ablakok javítása. Tel. 0771-383-725. (9234)

ELŐKÖNYVELÉST vállalkoz. Tel. 0756-607-969. (9349)

VÁLLALUNK tetőkészítést fémcserépből és cserépből, valamint sürgős javítást. Tel. 0755-938-420. (9377-I)

VÁLLALOK csatornatarítást és -javítást, régi tető felújítást, tetőkészítést (Lindab lemez), festést, bádógosmunkát. Tel. 0742-421-164. (9235)

KÉSZÍTÜNK és javítunk tetőket és csatornákat. Tel. 0752-377-342. (9357-I)

KÖNYVELÉST vállalkoz, mérleget aláírok. Tel. 0756-760-667. (22339-I)

MAGÁNDETEKTÍVET keresek Marosvásárhelyen. Tel. 0756-607-969. (9445)

MOSÓGÉPEKET és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (9449-I)

MEGEMLEKEZÉS

Hiányod fájdalom, elviselni nehéz, örökké tart szívünkben az emlékezés.

Fájó szívvel emlékezünk **BARABÁSI LŐRINCRE** november 1-jén, halálának 9. évfordulóján. Felesége, Ibi, lánya, Ibolya, veje, Sanyi, két unokája: Előd családjával, Őrs és barátnője. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (9301-I)

Fájó szívvel emlékezünk október 31-én szeretett édesanyánkra, a nagyteremi **TAKÁCS ILONÁRA** halálának 19. évfordulóján. Emlékét, szeretetét a szívünkbe zárjuk. Négy gyermeke, unokái és családjuk. Nyugodj békében, drága édesanyánk! (9414-I)

Csillag volt, mert szívéből szeretett, s mi úgy szerettük, ahogy csak lehetett. Elment tőlünk, mint a lenyugvó nap, de szívünkben él, és örökké ott marad. Fájó szívvel emlékezünk október 30-án **PALKO ILONÁRA** halálának első évfordulóján. Szerettei: férje, testvérei, unokahúga, Erika és családjá. (9416)

Te már ott vagy, ahol nincs fájdalom, sírodra szálljon áldás és nyugalom.

Fájó szívvel, soha el nem múló szeretettel emlékezünk a szerető édesapára, a pókai születésű **BÁN SÁNDORRA**, aki 11 éve távozott az élők sorából. Áldott emléket szívünkben őrizzük. Szerettei. (9418)

Uram! Adj nekik békét az örök mezőkön, testük – bár porrá lett – szívünkben örök élők.

Szomorúan emlékezünk **CSATLÓS JÓZSEFRE**, aki tíz éve, és feleségére, **ROZÁLIÁRA** (Csumi), aki tizenkét éve távozott e földi életből. Nyugodjanak békében! Szeretteik. (9413-I)

Szívünk összeszorul, ha rád gondolunk, csak a szép emlék maradt, amit gondosan ápolunk. Fájó szívvel emlékezünk a nagyernyei ifj. **VÁRADI-SZÖCS ANTALRA** halálának 11. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékezzek szerettei. (9420-I)

Nem halnak ők meg, kik szívünkben élnek, hiába szállnak árnyak, álmok, évek.

Ma is szomorú szívvel emlékezünk a marosvásárhelyi **ALBERT ZSIGMONDRA** halálának 19. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (9448-I)

Távozásának 25. évfordulóján mély fájdalommal emlékezünk **NÁZNÁNNÉ PÉTERFFY ILDIKÓRA**, aki mindenkin segített mint szülő és mint tanár, értékes kulturális tevékenységével Backamadarastól Nyárádszeredáig a vidék falvaiban is gazdag szellemi örökséget hagyva maga után. Felejthetetlen emlékedet szeretettel őrzi a Péterffy család. (9442-I)

Soha el nem múlik a fájdalom és a hatalmas úr, amit maga után hagyott. 17 éve annak, hogy id. **DEMETER ATTILA**, a nagyszerű férj, családapája és nagyapája itthagyt bennünket. Embersége, páratlan humora és őszintesége mindig megmarad emlékezetünkben. A Jóisten áldja meg az emléket! Örökre bánatos családjá. (9438-I)

Emléke varázsa melegíti lelkünk, szívünkben érezzük Őt, soha nem feledjük.

Álmok, emlékek, szép szavak, ez minden, ami a múltból megmaradt. **Tátongó úr lelkünkben a hiány, néha kicsit csendesül, de örökké fáj.** November 3-án lesz nyolc éve, hogy drága leányunk, **GIERLING ÉVA** szerető szíve megszűnt dobogni. Áldott, szép emléket szívünkbe zárva őrzi szerettei. (9402-I)

Itthagytál minket egy őszi napon, azóta tied a csend, a végtelen nyugalom. Itthagytál mindent, amit szerettél, itthagytál minket, akikért küzdöttél. Örök álmom zárta le szemed, megpihenni tért két dolgos kezéd. Szomorú szívvel emlékezünk november 1-jére, amikor a drága feleség, édesanyja, nagymama, anyatárs, **KUSZTOS BERTA** itthagyt.

Gyászolja férje, Laci, három gyermeke: Sándor, Rozália, Laci családjukkal együtt. Nyugodjál csendesen, drága lélek! (-)

Emlékeztetem azokat, akik tisztelték és szerették **FODOR FERENCZET**, hogy október 31-én van halálának 10. évfordulója. Nyugodjon békében! Bánatos lánya, Júlia. (9391)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapája, nagytata, após, a vásárhelyi születésű **BARABÁS GYULA** (Öcsi)

az Elektromaros volt dolgozója 80. életévében, türelemmel viselt szenvedés után csendesen megpihent. A római katolikus temető felső kápolnájából október 30-án, pénteken 14 órakor helyezük örök nyugalomra. Búcsúzik felesége, két fia, öt unokája, menyje. Emléke szívünkben örökké élni fog. Nyugodjék békében! (9421-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a székelykeresztúri születésű, egykori agyagfalvi tanító, volt marosvásárhelyi lakos,

OPRA MIKLÓS

2020. október 22-én, életének 85. évében Budapesten elhunyt.

Drága halottunk hamvait 2020. november 5-én 13 órakor helyezük végső nyugalomra a péceli református temetőben, a református egyház szertartása szerint. Emlékét szívünkben őrizzük.

A gyászoló család. (sz.-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Fájó szívvel búcsúzik kollégánktól, **FEHÉR ISTVÁNTÓL**. Együttérzésünket és őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Az Izorep Kft. vezetősége és volt kollégái. (9439-I)

NE
SPĂLĂM MĂINILE
REGULAT CU APĂ ȘI SĂPUN

PURTĂM
MASCA MEREU,
PRECUM SUPEREROII

PĂSTRĂM
DISTANȚA
LA ȘCOALĂ ȘI LA JOACĂ

RESPECTĂM
INDICAȚIILE
PROFESORILOR

**RĂMÂNEM O ECHIPĂ
PĂSTRĂM VIITORUL ÎN SIGURANȚĂ**

VÍZZEL ÉS SZAPPANNAL RENDSZERESEN
KEZET MOSUNK

MINDIG HORDJUK AZ ARCMASZKOT,
MINT A SZUPERHŐSÖK

BETARTJUK A TÁVOLSÁGOT
AZ ISKOLÁBAN ÉS JÁTÉK KÖZBEN IS

KÖVETJÜK A TANÁROK
UTASÍTÁSAIT

EGY CSAPAT VAGYUNK, BIZTONSÁGBAN MEGŐRIZZÜK A JÖVŐNKET

ETV EUROPEAN TELEVISION TELEVIZIO

♥ **ÜZENET
SZERETETTEL**
VASÁRNAP 13:30

HETFŐ - SZERDA CSÉNYÉNYEK
9-17 9-11
☎ 0737-37 30 30

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MICROHITEL

tel.: 0265-220-099
www.lammikrohitel.ro

therezia

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7-11 óra között várjuk önöket.